

U S T A W A

z dnia 17 lipca 2009 r.

o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji¹⁾

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2022 r.
poz. 673, z 2024 r.
poz. 834, 1940, z
2025 r. poz. 1863.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (Dz. Urz. UE L 309 z 27.11.2001, str. 22, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 320);
- 2) dyrektywy 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (Dz. Urz. UE L 309 z 27.11.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 299);
- 3) dyrektywy 2004/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie, z uwzględnieniem mechanizmów projektowych Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 338 z 13.11.2004, str. 18);
- 4) dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1).

Niniejsza ustawa zapewnia wykonanie następujących decyzji:

- 1) decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 280/2004/WE z dnia 11 lutego 2004 r. dotyczącej mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz wykonania Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 49 z 19.02.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 8, str. 57);
- 2) decyzji Komisji nr 2005/166/WE z dnia 10 lutego 2005 r. ustanawiającej zasady wykonania decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady 280/2004/WE dotyczącej mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie i wykonania Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 55 z 01.03.2005, str. 57);
- 3) decyzji Komisji nr 2007/589/WE z dnia 18 lipca 2007 r. ustanawiającej wytyczne dotyczące monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 229 z 31.08.2007, str. 1);
- 4) decyzji Komisji nr 2006/780/WE z dnia 13 listopada 2006 r. w sprawie zapobiegania podwójnemu liczeniu redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w przypadku projektów realizowanych w ramach Protokołu z Kioto (Dz. Urz. UE L 316 z 16.11.2006, str. 12);
- 5) decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1135 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiającej rodzaj, format i częstotliwość przekazywania informacji, które mają być udostępniane przez państwa członkowskie na potrzeby sprawozdań z wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dz. Urz. UE L 205 z 14.08.2018, str. 40);
- 6) decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2022/1979 z dnia 31 sierpnia 2022 r. ustanawiającej formularz i bazy danych do przekazywania informacji, o których mowa w art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji 2014/895/UE (Dz. Urz. UE L 272 z 20.10.2022, str. 14).

Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji służy stosowaniu:

- 1) rozporządzenia Komisji (WE) nr 2216/2004 z dnia 21 grudnia 2004 r. w sprawie standaryzowanego i zabezpieczonego systemu rejestrów stosownie do dyrektywy 2003/87/WE

- 1) zadania Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami;
- 2) zasady funkcjonowania Krajowego systemu bilansowania i prognozowania emisji;
- 3) zasady zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji;
- 4) zasady funkcjonowania krajowego rejestru jednostek Kioto i uprawnień do emisji;
- 5) zasady obrotu i zarządzania jednostkami Kioto;
- 6) zasady funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji oraz Rachunku klimatycznego;
- 7) warunki i zasady realizacji projektów wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) warunki i zasady realizacji poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) projektów wspólnych wdrożeń,
 - b) projektów mechanizmu czystego rozwoju;
- 9) postępowanie i właściwość organów w sprawach wykonywania obowiązków wynikających z:

Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 386 z 29.12.2004, str. 1) zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 916/2007 z dnia 31 lipca 2007 r. zmieniającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 2216/2004 w sprawie ujednoliconego i zabezpieczonego systemu rejestrów stosownie do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 200 z 01.08.2007, str. 5) oraz rozporządzeniem Komisji (WE) nr 994/2008 z dnia 8 października 2008 r. w sprawie znormalizowanego i zabezpieczonego systemu rejestrów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzją nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 271 z 11.10.2008, str. 3);

- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 166/2006 z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającego dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14, Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 115 oraz Dz. Urz. UE L 198 z 25.07.2019, str. 241);
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiającego mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 52);
- 4) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773 z dnia 17 sierpnia 2023 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 w odniesieniu do obowiązków sprawozdawczych do celów mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w okresie przejściowym (Dz. Urz. UE L 228 z 15.09.2023, str. 94, Dz. Urz. UE L 2023/90036 z 20.10.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/2649 z 11.10.2024);
- 5) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/3210 z dnia 18 grudnia 2024 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 w odniesieniu do rejestru CBAM (Dz. Urz. UE L 2024/3210 z 30.12.2024);
- 6) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486 z dnia 17 marca 2025 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 w odniesieniu do warunków i procedur dotyczących statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM (Dz. Urz. UE L 2025/486 z 18.03.2025).

- a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiającego mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (Dz. Urz. UE L 130 z 16.05.2023, str. 52), zwanego dalej „rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956”,
- b) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773 z dnia 17 sierpnia 2023 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 w odniesieniu do obowiązków sprawozdawczych do celów mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w okresie przejściowym (Dz. Urz. UE L 228 z 15.09.2023, str. 94, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2023/1773”,
- c) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/3210 z dnia 18 grudnia 2024 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 w odniesieniu do rejestru CBAM (Dz. Urz. UE L 2024/3210 z 30.12.2024), zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2024/3210”,
- d) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486 z dnia 17 marca 2025 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 w odniesieniu do warunków i procedur dotyczących statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM (Dz. Urz. UE L 2025/486 z 18.03.2025), zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2025/486”.

2. Wykaz gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza, objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, określa załącznik nr 1 do ustawy.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) akredytowanej niezależnej jednostce – rozumie się przez to jednostkę upoważnioną do oceny dokumentacji projektowej, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1, oraz weryfikacji wielkości jednostek redukcji emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń, wyłonioną lub wskazaną przez Komitet Nadzorujący;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 2023/90036 z 20.10.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/2649 z 11.10.2024.

- 2) aktywności – rozumie się przez to parametry charakteryzujące działalność, której skutkiem jest emisja, takie jak: wielkość produkcji, wielkość zużycia surowców lub paliw, ilość wytworzonych odpadów;
- 3) bilansowaniu emisji – rozumie się przez to określanie i prognozowanie wielkości emisji, emisji unikniętej, emisji zredukowanej oraz gromadzenie i przetwarzanie informacji o tych wielkościach, przy wykorzystaniu danych gromadzonych na potrzeby polityki krajowej oraz na potrzeby wypełnienia zobowiązań międzynarodowych;
- 3¹⁾ certyfikacie CBAM – rozumie się przez to certyfikat CBAM w rozumieniu art. 3 pkt 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 3a) długoterminowej jednostce poświadczonej redukcji emisji – rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 pkt 9 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i nr 1193/2011 (Dz. Urz. UE L 122 z 03.05.2013, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem Komisji (UE) nr 389/2013”;
- 4) ekwiwalencie – rozumie się przez to jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂) albo ilość innego gazu cieplarnianego stanowiącą odpowiednik jednego megagrama (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂), obliczoną z wykorzystaniem odpowiedniego współczynnika ocieplenia;
- 5) emisji – rozumie się przez to wprowadzane w wyniku działalności człowieka, bezpośrednio lub pośrednio do powietrza, gazy cieplarniane lub inne substancje;
- 6) emisji unikniętej – rozumie się przez to wielkość emisji, jaka mogłaby zostać wprowadzona do powietrza w danym roku z instalacji w ramach technologii stosowanych powszechnie do wytwarzania określonego produktu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a na skutek zastosowania innego rozwiązania technicznego lub technologicznego albo innych surowców lub paliw w nowej instalacji nie została wprowadzona do powietrza;
- 6a) emisjach wbudowanych – rozumie się przez to emisje wbudowane w rozumieniu art. 3 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 7) emisji zredukowanej – rozumie się przez to niewynikającą z obniżenia produkcji wielkość emisji, jaka nie została wprowadzona do powietrza w danym roku z instalacji istniejącej wskutek podjętych działań modernizacyjnych, mających

na celu obniżenie wielkości emisji przypadającej na jednostkę powstającego produktu lub jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału lub paliwa w zakładzie, na którego terenie jest położona instalacja;

- 8) gospodarce leśnej – rozumie się przez to działalność w zakresie urządzania, ochrony i zagospodarowywania lasu, utrzymywania i powiększania zasobów i upraw leśnych oraz pozyskiwania, z wyjątkiem skupu, drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia i płodów runa leśnego;
- 9) instalacji – rozumie się przez to instalację w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269);
- 10) jednostce Kioto – rozumie się przez to jednostkę poświadczoną redukcji emisji, jednostkę przyznanej emisji, jednostkę redukcji emisji lub jednostkę pochłaniania;
- 11) jednostce pochłaniania – rozumie się przez to jeden megagram (1 Mg) dwutlenku węgla (CO₂) pochłonięty w wyniku:
 - a) działalności człowieka mającej na celu zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) przez gleby użytkowane rolniczo,
 - b) zmian sposobów użytkowania gruntów rolnych lub leśnych, w tym w zakresie zalesiania, ponownego zalesiania i wylesiania,
 - c) prowadzonej gospodarki leśnej;
- 12) jednostce poświadczoną redukcji emisji – rozumie się przez to wyrażoną w ekwiwalencie emisję zredukowaną gazów cieplarnianych lub emisję unikniętą gazów cieplarnianych, otrzymaną w wyniku realizacji projektu mechanizmu czystego rozwoju;
- 13) jednostce przyznanej emisji – rozumie się przez to wyrażoną w ekwiwalencie emisję gazów cieplarnianych przyznaną państwu uprawnionemu zgodnie z Protokołem z Kioto do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonym w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 1684), zwanym dalej „Protokołem z Kioto”;
- 14) jednostce redukcji emisji – rozumie się przez to wyrażoną w ekwiwalencie emisję zredukowaną gazów cieplarnianych lub emisję unikniętą gazów cieplarnianych lub jeden megagram (1 Mg) pochłoniętego dwutlenku węgla (CO₂), otrzymane w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń;
- 14a) jednostce rocznych limitów emisji – rozumie się przez to jednostkę rocznych limitów emisji w rozumieniu art. 3 pkt 24 rozporządzenia delegowanego

Komisji (UE) 2019/1122 z dnia 12 marca 2019 r. uzupełniającego dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania rejestru Unii (Dz. Urz. UE L 177 z 02.07.2019, str. 3 oraz Dz. Urz. UE L 177 z 02.07.2019, str. 66);

- 15) Komitecie Nadzorującym – rozumie się przez to organ wykonawczy Protokołu z Kioto powołany w celu nadzorowania realizacji projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki drugiej, o której mowa w art. 37 ust. 3;
- 16) Krajowej rezerwie jednostek Kioto – rozumie się przez to ilość jednostek Kioto, jaką Rzeczpospolita Polska jest obowiązana utrzymywać w Krajowym rejestrze jednostek Kioto w danym okresie rozliczeniowym zgodnie z przepisami prawa międzynarodowego lub przepisami prawa Unii Europejskiej;
- 17) krajowym pułapie emisji – rozumie się przez to maksymalną wielkość emisji, jaka może być wyemitowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w danym okresie rozliczeniowym, wynikającą z przepisów prawa międzynarodowego lub przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 17a) mechanizmie CBAM – rozumie się przez to mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 17b) okresie przejściowym – rozumie się przez to okres przejściowy, o którym mowa w art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 18) okresie rozliczeniowym – rozumie się przez to przedział czasu, w którym są określane emisje w celu uzyskania informacji niezbędnych do wsparcia działań zmierzających do wywiązania się Rzeczypospolitej Polskiej z zobowiązań międzynarodowych w zakresie redukcji emisji;
- 19) państwach uprawnionych – rozumie się przez to państwa wymienione w Załączniku I do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. (Dz. U. z 1996 r. poz. 238 i 239), zwanej dalej „Konwencją Klimatyczną”, które ratyfikowały Protokół z Kioto, zgodnie z art. 1 ust. 7 Protokołu z Kioto;
- 20) podmiocie korzystającym ze środowiska – rozumie się przez to podmiot korzystający ze środowiska w rozumieniu art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 20a) (uchylony)
- 21) poziomie bazowym – rozumie się przez to szacunkową, określoną z największym prawdopodobieństwem, wielkość emisji gazów cieplarnianych, jaka miałaby

- miejsce w przypadku, gdyby projekt wspólnych wdrożeń lub projekt mechanizmu czystego rozwoju nie został zrealizowany, stanowiącą poziom odniesienia pozwalający określić emisję zredukowaną lub emisję unikniętą;
- 22) projekcie mechanizmu czystego rozwoju – rozumie się przez to przedsięwzięcie realizowane przez państwo uprawnione na terytorium innego państwa niż państwo uprawnione, które ma na celu redukcję lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych, a także pochłanianie dwutlenku węgla (CO₂) będące następstwem zalesiania lub ponownego zalesiania;
- 23) projekcie wspólnych wdrożeń – rozumie się przez to przedsięwzięcie realizowane przez państwo uprawnione na terytorium innego państwa uprawnionego, które ma na celu redukcję, uniknięcie emisji gazów cieplarnianych lub pochłanianie dwutlenku węgla (CO₂);
- 24) prowadzącym instalację – rozumie się przez to prowadzącego instalację w rozumieniu art. 3 pkt 31 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 24¹) rejestrze CBAM – rozumie się przez to elektroniczną bazę danych, o której mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 24²) rejestrze przejściowym CBAM – rozumie się przez to rejestr przejściowy CBAM, o którym mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773;
- 24³) sprawozdaniu CBAM – rozumie się przez to sprawozdanie kwartalne w rozumieniu art. 35 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 24a) tymczasowej jednostce poświadczonej redukcji emisji – rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 pkt 11 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013;
- 24b) upoważnionym zgłaszającym CBAM – rozumie się przez to upoważnionego zgłaszającego CBAM w rozumieniu art. 3 pkt 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;
- 25) uprawnieniu do emisji – rozumie się przez to uprawnienie do emisji w rozumieniu przepisów o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- 26) urządzeniu – rozumie się przez to urządzenie w rozumieniu art. 3 pkt 42 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;

- 27) zakładzie – rozumie się przez to zakład w rozumieniu art. 3 pkt 48 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 27a) zgłaszającym – rozumie się przez to zgłaszającego objętego obowiązkiem sprawozdawczym w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773;
- 28) źródle emisji – rozumie się przez to instalację lub jej część, której eksploatacja powoduje emisję.

Rozdział 2

Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami

Art. 3. 1. Tworzy się Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami, zwany dalej „Krajowym ośrodkiem”.

2. Do zadań Krajowego ośrodka należy:

- 1) wykonywanie zadań związanych z funkcjonowaniem Krajowego systemu bilansowania i prognozowania emisji, w tym prowadzenie Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji, zwanej dalej „Krajową bazą”;
- 1a) wykonywanie, na potrzeby modelowania matematycznego, o którym mowa w art. 88 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, zadań związanych z prowadzeniem bazy emisji powierzchniowych, liniowych i punktowych, w tym opracowywanie metodyk ustalania wielkości tych emisji oraz zbieranie danych niezbędnych do ich ustalenia;
- 2) zarządzanie zbiorem rachunków w rejestrze Unii podlegających jurysdykcji Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2021 r. poz. 332 i 1047 oraz z 2022 r. poz. 1);
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie listu popierającego oraz wniosków o wydanie listu zatwierdzającego realizację projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) prowadzenie wykazu projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadających listy popierające lub listy zatwierdzające;
- 5) prowadzenie wykazu jednostek uprawnionych do weryfikacji raportów;
- 6) sporządzanie raportów, sprawozdań i prognoz dotyczących wielkości emisji;

- 7) opracowywanie metodyki ustalania wielkości emisji dla poszczególnych rodzajów instalacji lub aktywności oraz metodyki wyznaczania wskaźników emisji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca;
- 8) opracowywanie wskaźników emisji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca;
- 9) monitorowanie działań związanych z realizacją projektów wspólnych wdrożeń i projektów mechanizmów czystego rozwoju oraz innych projektów powodujących redukcję lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych;
- 10) administrowanie systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w szczególności:
 - a) prowadzenie, w postaci elektronicznej, bazy danych zawierającej informacje o instalacjach, z których emisja gazów cieplarnianych jest objęta systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, niezbędne do opracowania projektu wykazu, o którym mowa w art. 26d ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, oraz opracowania informacji, o których mowa w art. 64b ust. 6 i art. 70a ust. 3 tej ustawy, a także monitorowanie sposobu wywiązania się przez prowadzących instalacje z obowiązków związanych z systemem,
 - b) pełnienie funkcji prowadzącego aukcję uprawnień do emisji w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami do emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 302 z 18.11.2010, str. 1, z późn. zm.),
 - c) prowadzenie, w postaci elektronicznej, bazy danych zawierającej informacje o operatorach statków powietrznych wykonujących operacje lotnicze objęte systemem, niezbędne do monitorowania sposobu wywiązania się przez operatorów statków powietrznych z obowiązków związanych z uczestnictwem w systemie,

- d) obliczanie całkowitej rocznej liczby uprawnień do emisji dla instalacji, o której mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- e) opiniowanie planów monitorowania wielkości emisji i planów poboru próbek, o których mowa w art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- f) opiniowanie planów monitorowania w zakresie emisji z operacji lotniczych, dokumentów uzupełniających i informacji, o których mowa w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz uproszczonych planów monitorowania w zakresie emisji z operacji lotniczych i planów monitorowania odnoszących się do monitorowania i raportowania w zakresie danych dotyczących tonokilometrów, o których mowa w art. 74 ust. 2 i 3 tej ustawy,
- g) sprawdzanie wniosków o przydział uprawnień do emisji dla instalacji nowej,
- h) sprawdzanie informacji w zakresie znaczącego zmniejszenia zdolności produkcyjnej,
- i) opracowywanie wykazu instalacji, które zaprzestały działalności,
- j) obliczanie dostosowanej rocznej liczby uprawnień do emisji dla instalacji, w których nastąpiło częściowe zaprzestanie działalności,
- k) zbieranie danych i opracowywanie analiz dotyczących systemu,
- l) opracowywanie sprawozdań dotyczących systemu w zakresie emisji gazów cieplarnianych z instalacji i z wykonywanych operacji lotniczych,
- m) przeprowadzanie oceny raportów na temat wielkości emisji w zakresie kompletności zawartych w nich danych, poprawności przeprowadzonych obliczeń oraz zgodności zawartych w nich ustaleń z przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 (Dz. Urz. UE L 334 z 31.12.2018, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 423 z 15.12.2020, str. 37) i z zatwierdzonym planem monitorowania,

- n) udzielanie wyjaśnień, opracowywanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych oraz prowadzenie szkoleń dotyczących funkcjonowania systemu,
 - o) współpraca z organami administracji publicznej w zakresie związanym z funkcjonowaniem systemu oraz realizacją zobowiązań międzynarodowych w zakresie systemu,
 - p) opiniowanie, na wniosek ministra właściwego do spraw klimatu, projektów aktów prawnych i dokumentów dotyczących funkcjonowania systemu,
 - q) sporządzanie wykazów prowadzących instalacje oraz operatorów statków powietrznych, którzy naruszyli obowiązki związane z uczestnictwem w systemie, i przekazywanie ich właściwym organom, stosownie do art. 94–97 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
 - r) (uchylona)
 - s) (uchylona)
 - t) (uchylona)
- 10a) monitorowanie działań w zakresie polityki klimatycznej, a także przygotowywanie analiz, przeglądów i ocen jej funkcjonowania;
- 10b) rozwijanie narzędzi wspomagających realizację celów systemu zarządzania emisjami oraz narzędzi do modelowania, analizy i prognozowania skutków gospodarczych, finansowych i społecznych realizacji celów polityki klimatyczno-energetycznej oraz możliwych kierunków transformacji niskoemisyjnej;
- 11) prowadzenie Rejestru średnich źródeł spalania paliw, o którym mowa w art. 236e ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 12) pełnienie funkcji właściwego organu państwa członkowskiego, o którym mowa w art. 11 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, w zakresie określonym w ustawie.
- 2a. Krajowy ośrodek może także wykonywać zadania związane z:
- 1) (uchylony)
 - 2) (uchylony)
 - 3) (uchylony)
 - 4) integracją systemów sprawozdawczości środowiskowej;
 - 5) monitorowaniem działań w zakresie ochrony powietrza, a także przygotowywaniem analiz, przeglądów i ocen jej funkcjonowania.

2b. (uchylony)

2c. Krajowy ośrodek współpracuje z organami administracji rządowej właściwymi w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych oraz rozporządzeń Komisji (UE), o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

3. Do zadań Krajowego ośrodka należy także sporządzanie zestawień informacji i raportów, w szczególności na potrzeby:

- 1) statystyki publicznej;
- 2) systemu opłat za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;
- 3) systemu bilansowania emisji gazów cieplarnianych;
- 4) (uchylony)
- 5) sprawozdawczości w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- 6) bieżącej oceny jakości powietrza, w tym analiz modelowych.

4. Krajowy ośrodek może także, na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie, sporządzać zestawienia informacji i raporty, inne niż wskazane w ust. 3, na potrzeby organów administracji publicznej oraz organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców.

5. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, listę zestawień informacji i raportów, o których mowa w ust. 4, sporządzanych na potrzeby organów administracji publicznej oraz terminy ich przekazywania, kierując się potrzebą zapewnienia organom administracji publicznej pełnego i terminowego dostępu do informacji na temat wielkości emisji.

6. Zestawienia informacji i raporty, o których mowa w ust. 3, oraz zestawienia informacji i raporty wpisane na listę, o której mowa w ust. 5, są sporządzane na potrzeby organów administracji publicznej nieodpłatnie.

Art. 4. 1. Wykonywanie zadań Krajowego ośrodka powierza się Instytutowi Ochrony Środowiska w Warszawie.

2. (uchylony)

Art. 5. 1. Minister właściwy do spraw klimatu sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez Krajowy ośrodek.

2. Krajowy ośrodek w terminie do dnia 28 lutego każdego roku przedkłada ministrowi właściwemu do spraw klimatu sprawozdanie z wykonania zadań za poprzedni rok kalendarzowy.

3. W przypadku gdy sprawozdanie jest niepełne lub budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw klimatu może zażądać uzupełnienia sprawozdania lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie.

4. Jeżeli w wyznaczonym terminie Krajowy ośrodek nie uzupełni sprawozdania lub nie złoży żądanych wyjaśnień, a także gdy złożone sprawozdanie nadal budzi zastrzeżenia, minister właściwy do spraw klimatu może zlecić imiennie upoważnionym pracownikom obsługującego go urzędu przeprowadzenie kontroli w zakresie zadań wykonywanych przez Krajowy ośrodek.

5. (uchylony)

Art. 5a. (uchylony)

Rozdział 3

Krajowy system bilansowania i prognozowania emisji

Art. 6. 1. Tworzy się Krajowy system bilansowania i prognozowania emisji, zwany dalej „Krajowym systemem”, w ramach którego są gromadzone, przetwarzane, szacowane, prognozowane, bilansowane i zestawiane informacje o emisjach.

2. Krajowy system obejmuje informacje o:

- 1) podmiotach korzystających ze środowiska, osobach uprawnionych do reprezentowania tych podmiotów oraz osobach będących użytkownikami Krajowej bazy:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) nazwę podmiotu i jego formę prawną,
 - c) adres miejsca zamieszkania,
 - d) adres siedziby,
 - e) adres poczty elektronicznej, adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 802, 1135, 1163 i 1598), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy, adres strony internetowej, numer telefonu komórkowego, numer telefonu stacjonarnego,
 - f) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,

- g) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS);
- 2) miejscach korzystania ze środowiska, gdzie prowadzona jest działalność powodująca emisję;
- 3) urządzeniach, których eksploatacja powoduje emisję;
- 4) instalacjach, źródłach powstawania i miejscach emisji;
- 5) środkach technicznych mających na celu zapobieganie lub ograniczanie emisji;
- 6) wielkościach emisji;
- 7) wielkościach produkcji oraz charakterystyce surowców i paliw towarzyszących emisjom;
- 8) pozwoleniach zintegrowanych lub pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o których mowa w art. 181 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w tym o rodzajach i ilościach gazów lub pyłów dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza, zezwoleniach, o których mowa w przepisach o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, oraz o zgłoszeniach instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko z uwagi na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 9) odstępstwach od dopuszczalnych wielkości emisji;
- 9a) oddziaływaniu na środowisko instalacji i urządzeń spalania lub współspalania odpadów, niezbędne do realizacji obowiązków sprawozdawczych wynikających z przepisów prawa międzynarodowego lub przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 10) przedsięwzięciach inwestycyjnych, terminach ich realizacji oraz prognozowanych wielkościach emisji z tych przedsięwzięć lub sprawnościach redukcji emisji albo stężeniach substancji w gazach odlotowych planowanych do osiągnięcia w wyniku realizacji tych przedsięwzięć;
- 11) poziomach działalności każdej podinstalacji w instalacji oraz inne dane zawarte w raportach dotyczących poziomu działalności, o których mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1842 z dnia 31 października 2019 r. ustanawiającego zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do dalszych ustaleń dotyczących dostosowań przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji ze względu na zmiany w poziomie działalności (Dz. Urz. UE L 282 z 04.11.2019,

str. 20), oraz w sprawozdaniach z weryfikacji tych raportów sporządzonych zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 334 z 31.12.2018, str. 94 oraz Dz. Urz. UE L 423 z 15.12.2020, str. 23);

- 12) aktywnościach związanych z prowadzeniem działalności przemysłowej, transportem, rolnictwem, leśnictwem i sektorem usług;
- 13) wielkościach emisji związanych z prowadzeniem działalności przemysłowej, transportem, rolnictwem, leśnictwem i sektorem usług, wynikających z aktywności, o których mowa w pkt 12;
- 14) prognozach zmian aktywności dla poszczególnych sektorów gospodarki, o których mowa w art. 9 ust. 1.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, gromadzi się w Krajowej bazie.

4. Krajową bazę prowadzi Krajowy ośrodek.

5. Dane osobowe przetwarzane w ramach Krajowego systemu podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu polegającym co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

Art. 6a. Informacje jednostkowe zawarte w:

- 1) raporcie, o którym mowa w art. 7 ust. 1,
- 2) raporcie, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, oraz w sprawozdaniu z weryfikacji tego raportu,
- 3) raporcie, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 59 z 27.02.2019, str. 8), oraz w sprawozdaniu z weryfikacji tego raportu,
- 4) zestawieniach informacji i raportach, o których mowa w art. 3 ust. 3–5

– nie są informacjami publicznymi w rozumieniu przepisów o dostępie do informacji publicznej.

Art. 7. 1. Podmiot korzystający ze środowiska, którego działalność powoduje emisje, sporządza i wprowadza do Krajowej bazy, w terminie do końca lutego każdego roku, raport zawierający informacje wskazane w art. 6 ust. 2 pkt 1–10, dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego.

1a. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą sporządza i wprowadza do Krajowej bazy raport, o którym mowa w ust. 1, w zakresie eksploatacji:

- 1) instalacji wymagającej pozwolenia – jeżeli korzystanie ze środowiska powodujące emisje wymaga pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza albo pozwolenia zintegrowanego, o których mowa w art. 181 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 2) źródła spalania paliw, o którym mowa w art. 152 ust. 2b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

1b. Podmiot korzystający ze środowiska, prowadzący działania ratownicze nie wprowadza do raportu, o którym mowa w ust. 1, informacji dotyczących podjętych działań ratowniczych.

2. W przypadku gdy obowiązek sporządzenia i wprowadzenia raportu jest związany z eksploatacją instalacji, podmiotem obowiązany do sporządzenia i wprowadzenia raportu jest prowadzący instalację.

2a. Jeżeli w trakcie roku kalendarzowego prawa i obowiązki podmiotu korzystającego ze środowiska przejmuje inny podmiot, obowiązek sporządzenia i wprowadzenia raportu za ten rok, spoczywa na tym podmiocie, z zastrzeżeniem ust. 2b.

2b. Jeżeli nowy podmiot korzystający ze środowiska nie jest następcą prawnym poprzedniego podmiotu, każdy z nich sporządza i wprowadza raport za okres, w którym prowadził działalność objętą obowiązkiem sporządzenia raportu.

2c. Obowiązek sporządzenia i wprowadzenia za dany rok raportu, o którym mowa w ust. 1, wygasa z upływem 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, w którym powstał ten obowiązek.

2d. W okresie, o którym mowa w ust. 2c, podmiot korzystający ze środowiska ma bezpośredni dostęp do informacji zawartych w raporcie. Dostęp do informacji jest realizowany w trybie bezpośredniego połączenia z systemem Krajowej bazy.

2e. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2c, informacje i dane wprowadzone do raportu, o którym mowa w ust. 1, przez podmiot korzystający ze

środowiska są udostępniane temu podmiotowi na jego pisemny wniosek skierowany do Krajowego ośrodka. We wniosku wskazuje się raport, którego wniosek dotyczy, oraz zakres informacji i danych, które mają zostać udostępnione.

3. Wielkości emisji zawarte w raporcie, o którym mowa w ust. 1, ustala się na podstawie prowadzonych pomiarów lub na podstawie informacji o wielkości produkcji, zużyciu paliw lub surowców i odpowiadających tym wielkościom wskaźników emisji.

4. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje gazów cieplarnianych i innych substancji objętych bilansowaniem emisji dla poszczególnych rodzajów instalacji oraz sposoby ustalania wielkości emisji, kierując się potrzebą zapewnienia wysokiej jakości danych o emisji, w tym zapewnienia ich wiarygodności i spójności, oraz biorąc pod uwagę rozwój w zakresie dostępnych metod i technologii służących redukcji emisji.

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji zawartych w raporcie oraz sposób jego wprowadzania do Krajowej bazy, kierując się potrzebą zapewnienia sprawnego funkcjonowania Krajowej bazy oraz jednolitości danych zawartych w tej bazie.

8. (uchylony)

Art. 7a. 1. Informacje i dane zawarte w raportach, o których mowa w art. 7 ust. 1, udostępnia się:

- 1) Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska;
- 2) wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce korzystania ze środowiska;
- 3) marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce korzystania ze środowiska przez podmioty korzystające ze środowiska lub marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce rejestracji podmiotu – w zakresie informacji dotyczących eksploatacji urządzeń.

1a. W okresie, o którym mowa w art. 7 ust. 2c, informacje i dane zawarte w raportach, o których mowa w art. 7 ust. 1, udostępnia się organom, o których mowa w ust. 1, w trybie bezpośredniego połączenia z systemem Krajowej bazy, po zalogowaniu się przez nie do konta w Krajowej bazie za pomocą identyfikatora i hasła dostępu.

2. Identyfikator i hasło dostępu są nadawane przez Krajowy ośrodek na wniosek organów, o których mowa w ust. 1.

3. Realizacja dostępu, o którym mowa w ust. 1a, następuje z wykorzystaniem bezpiecznej transmisji danych w sposób gwarantujący ich nienaruszalność.

4. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest nieodpłatny.

Art. 8. 1. Krajowy ośrodek przeprowadza analizę informacji zawartych w raportach, o których mowa w art. 7 ust. 1, wprowadzonych przez podmiot korzystający ze środowiska do Krajowej bazy.

2. W przypadku wątpliwości dotyczących prawidłowości podanych w raporcie informacji Krajowy ośrodek występuje do podmiotu korzystającego ze środowiska o udzielenie wyjaśnień lub dokonanie korekty raportu.

3. Podmiot korzystający ze środowiska w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia, o którym mowa w ust. 2, udziela wyjaśnień lub dokonuje korekty raportu.

4. Jeżeli podmiot korzystający ze środowiska, który eksploatuje:

- 1) instalację wymagającą pozwolenia zintegrowanego lub
- 2) instalację wymagającą pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, lub
- 3) źródło spalania paliw, o którym mowa w art. 157a ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW

– nie dopełni obowiązku, o którym mowa w ust. 3, Krajowy ośrodek może zawiadomić o tym wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska w terminie do dnia 15 września.

5. W przypadku podmiotu korzystającego ze środowiska, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lub 2, wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje sprawdzenia informacji zawartych w raporcie, w zakresie objętym wystąpieniem, o którym mowa w ust. 2.

6. Wyniki sprawdzenia, o którym mowa w ust. 5, wojewódzki inspektor ochrony środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi i podmiotowi korzystającemu ze środowiska.

7. Jeżeli ze sprawdzenia informacji zawartych w raporcie wynika potrzeba korekty raportu, podmiot korzystający ze środowiska dokonuje korekty raportu w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyników sprawdzenia.

Art. 9. 1. Krajowy ośrodek co 4 lata sporządza prognozy zmian aktywności dla następujących sektorów gospodarki:

- 1) elektroenergetyki;
- 2) zaopatrzenia w ciepło;
- 3) górnictwa i wydobywania;
- 4) przemysłu rafineryjnego;
- 5) produkcji żelaza i stali;
- 6) produkcji metali nieżelaznych;
- 7) koksownictwa;
- 8) przemysłu cementowego;
- 9) przemysłu wapienniczego;
- 10) przemysłu ceramicznego;
- 11) przemysłu szklarskiego;
- 12) przemysłu drzewnego;
- 13) przemysłu papierniczego;
- 14) przemysłu chemicznego;
- 15) leśnictwa;
- 16) rolnictwa;
- 17) transportu;
- 18) przemysłu spożywczego;
- 19) gospodarki odpadami;
- 20) gospodarki wodno-ściekowej.

1a. (uchylony)

1b. Krajowy ośrodek co 4 lata sporządza prognozy zmian aktywności w zakresie zużycia nośników energii dla sektorów gospodarki innych niż wskazane w ust. 1.

1c. Właściwi ministrowie w zakresie swojej właściwości w porozumieniu z Krajowym ośrodkiem ustalają założenia do sporządzenia prognoz, o których mowa w ust. 1, oraz udostępniają Krajowemu ośrodkowi informacje i dane będące w ich posiadaniu, niezbędne do sporządzenia tych prognoz.

1d. Minister właściwy do spraw energii oraz minister właściwy do spraw gospodarki surowcami energetycznymi udostępniają Krajowemu ośrodkowi informacje i dane będące w ich posiadaniu, niezbędne do sporządzenia prognoz, o których mowa w ust. 1b.

1e. Zakres i struktura informacji i danych, o których mowa w ust. 1c i 1d, są zgodne z wymaganiami sporządzania prognoz wielkości emisji lub pochłaniania, o których mowa w art. 12 ust. 1.

1f. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1c i 1d, właściwi ministrowie w zakresie swojej właściwości przekazują Krajowemu ośrodkowi na 6 miesięcy przed terminem sporządzenia prognoz, o których mowa w ust. 1 i 1b.

2. Prognozy zmian aktywności nie stanowią dokumentów planistycznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057).

3. (uchylony)

4. Informacje o prognozach zmian aktywności Krajowy ośrodek zamieszcza w Krajowej bazie.

5. Prognozy, o których mowa w ust. 1 i 1b, są sporządzane przy zachowaniu następujących zasad:

- 1) dotyczą kolejnych 6 lat kalendarzowych kończących się cyfrą 0 albo cyfrą 5, następujących po roku, w którym są sporządzane prognozy;
- 2) (uchylony)
- 3) informacje i dane podaje się na podstawie danych dla roku odniesienia, gromadzonych na potrzeby statystyki publicznej, a w razie braku takich danych – na podstawie innych posiadanych danych dla tego roku, ze wskazaniem ich źródła, gdzie rokiem odniesienia jest rok rozpoczynający się 3 lata przed rokiem, w którym są sporządzane prognozy;
- 4) w uzasadnionych przypadkach dla poszczególnych informacji i danych można przyjąć za rok odniesienia inny reprezentatywny rok niż rok, o którym mowa w pkt 3, dla którego są dostępne te informacje i dane, pod warunkiem zamieszczenia w prognozach informacji o roku, którego one dotyczą, oraz powodu ich wykorzystania.

5a. Krajowy ośrodek w okresie od 18 do 22 miesięcy od dnia sporządzenia prognoz, o których mowa w ust. 1 i 1b, przeprowadza ocenę dotyczącą zasadności sporządzenia aktualizacji tych prognoz i w razie potrzeby sporządzenia aktualizacji wskazuje jej zakres, biorąc pod uwagę w szczególności:

- 1) zmiany mające wpływ na poziomy aktywności, które zaszły w okresie 18 miesięcy od dnia sporządzenia ostatnich prognoz, w obszarze:
 - a) krajowych lub sektorowych polityk i strategii gospodarczych,

- b) krajowych przepisów prawa dotyczących poszczególnych sektorów gospodarki, o których mowa w ust. 1;
- 2) udział aktywności, której poziom uległ zmianie, w całkowitej wielkości emisji.

6. Krajowy ośrodek sporządza aktualizację prognoz, o których mowa w ust. 1 i 1b, w terminie 2 lat od dnia sporządzenia tych prognoz, jeżeli ocena, o której mowa w ust. 5a, wykazała zasadność sporządzenia aktualizacji. Aktualizacja prognoz jest sporządzana na podstawie tej oceny.

7. (uchylony)

8. Do zaktualizowanej prognozy przepisy ust. 1c–1f stosuje się odpowiednio.

9. (uchylony)

Art. 10. 1. Na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu krajowy raport o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji za rok poprzedni, w terminie do dnia 30 września każdego roku.

2. Krajowy raport o wielkościach emisji gazów cieplarnianych i innych substancji obejmuje:

- 1) bilans emisji sporządzony na podstawie raportów zawartych w Krajowej bazie.
- 2) (uchylony)

Art. 11. 1. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu, na 30 dni przed terminami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska, inwentaryzację emisji:

- 1) gazów cieplarnianych, zgodnie z wytycznymi do Konwencji Klimatycznej;
- 2) substancji określonych w Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości, sporządzonej w Genewie dnia 13 listopada 1979 r. (Dz. U. z 1985 r. poz. 311 i 312, z 1988 r. poz. 313 oraz z 2012 r. poz. 216), zwanej dalej „Konwencją LRTAP”;
- 3) substancji, dla których w przepisach prawa Unii Europejskiej zostały określone poziomy emisji lub stężeń oraz krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji, zgodnie z metodami określonymi w załączniku nr 2 do ustawy.

2. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu, na 30 dni przed terminami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej, informacje i dane niezbędne dla realizacji obowiązków sprawozdawczych wynikających z art. 72 dyrektywy Parlamentu Europejskiego

i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 17, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „dyrektywą 2010/75/UE”, i art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 313 z 28.11.2015, str. 1), zwanej dalej „dyrektywą (UE) 2015/2193”, w zakresie dotyczącym:

- 1) źródeł spalania paliw;
- 2) odstępstw, o których mowa w art. 146c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 3) (uchylony)

2a. Informacje i dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1, w zakresie realizacji obowiązków sprawozdawczych wynikających z art. 72 dyrektywy 2010/75/UE Krajowy ośrodek przekazuje również Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

3. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu, na 14 dni przed terminami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej, informacje i dane niezbędne dla realizacji obowiązków sprawozdawczych wynikających z dyrektywy 2010/75/UE i dyrektywy (UE) 2015/2193 w zakresie dotyczącym odstępstw, o których mowa w art. 146a, art. 146b, art. 146j i art. 146k ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

4. Minister właściwy do spraw klimatu i Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazują Krajowemu ośrodkowi informacje i dane potrzebne do przygotowania i udostępnienia Komisji Europejskiej informacji określonych w Załączniku I i Załączniku II decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1135 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiającej rodzaj, format i częstotliwość przekazywania informacji, które mają być udostępniane przez państwa członkowskie na potrzeby sprawozdań z wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dz. Urz. UE L 205 z 14.08.2018, str. 40), zwanej dalej „decyzją Komisji (UE) 2018/1135”, zgodnie z przepisami tej decyzji.

5. Krajowy ośrodek, na podstawie informacji zawartych w Krajowej bazie oraz informacji i danych przekazanych mu zgodnie z ust. 4, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu oraz z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, na

³⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 158 z 19.06.2012, str. 25.

30 dni przed terminami wynikającymi z decyzji Komisji (UE) 2018/1135 przygotowuje informacje określone w Załączniku I i Załączniku II decyzji Komisji (UE) 2018/1135 i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw klimatu.

6. Minister właściwy do spraw klimatu po zaakceptowaniu informacji przygotowanych przez Krajowy ośrodek na podstawie ust. 5 poleca Krajowemu ośrodkowi wprowadzenie ich do narzędzia sprawozdawczego udostępnionego przez Komisję Europejską, o którym mowa w art. 1 decyzji Komisji (UE) 2018/1135, w terminach wskazanych w art. 2 tej decyzji.

Art. 11a. (uchylony)

Art. 11aa. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazuje Krajowemu ośrodkowi dane potrzebne do przygotowania i udostępnienia Europejskiej Agencji Środowiska, o której mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13, z późn. zm.⁴⁾), informacji określonych w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2022/1979 z dnia 31 sierpnia 2022 r. ustanawiającej formularz i bazy danych do przekazywania informacji, o których mowa w art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji 2014/895/UE (Dz. Urz. UE L 272 z 20.10.2022, str. 14).

2. Krajowy ośrodek, na podstawie danych zawartych w Krajowej bazie oraz danych przekazanych mu zgodnie z ust. 1, przygotowuje, w uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, informacje określone w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2022/1979 z dnia 31 sierpnia 2022 r. ustanawiającej formularz i bazy danych do przekazywania informacji, o których mowa w art. 18 ust. 1 i art. 21 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji 2014/895/UE, oraz wprowadza je do elektronicznej bazy danych, o której mowa w art. 21 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1.

Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1), udostępnionej przez Europejską Agencję Środowiska.

Art. 11b. 1. Krajowy ośrodek przygotowuje projekty raportów w zakresie wypełniania zobowiązań dotyczących ochrony klimatu lub powietrza wynikających z prawa Unii Europejskiej lub prawa międzynarodowego zgodnie z wymogami zawartymi w wytycznych określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej lub umowach międzynarodowych.

1a. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu projekty raportów w zakresie wypełniania zobowiązań dotyczących ochrony klimatu na 60 dni przed terminami wynikającymi z przepisów:

- 1) prawa Unii Europejskiej – w zakresie raportów dotyczących polityk i środków lub grup środków;
- 2) umów międzynarodowych – w zakresie raportów rządowych i raportów dwuletnich, o których mowa w Konwencji Klimatycznej oraz odpowiednich decyzjach Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej, Protokołu z Kioto lub Porozumienia paryskiego.

1b. Krajowy ośrodek przygotowuje i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu, na 30 dni przed terminami wskazanymi w załączniku nr 2 do ustawy, raport metodyczny IIR w zakresie wypełniania zobowiązań dotyczących ochrony powietrza zgodnie z wymaganiami określonymi w tym załączniku.

2. Sporządzając projekty raportów w przypadkach, o których mowa w ust. 1–1b, Krajowy ośrodek może posłużyć się w szczególności informacjami, danymi i analizami przekazywanymi przez organy administracji publicznej, informacjami i danymi zawartymi w Krajowej bazie, informacjami zawartymi w prognozach, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 1b, oraz innymi informacjami i danymi udostępnianymi przez organizacje samorządu gospodarczego i organizacje pracodawców, a także fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

3. Informacje, dane i analizy, o których mowa w ust. 2, obejmują w szczególności:

- 1) krótkookresowe i długookresowe prognozy makroekonomiczne;
- 2) krajowe i sektorowe polityki i strategie gospodarcze;
- 3) informacje dotyczące:
 - a) podejmowanych działań przyczyniających się do ograniczania lub redukcji emisji,

- b) rodzajów stosowanych instrumentów prawnych, ekonomicznych i administracyjnych wspomagających redukcję emisji,
- c) oceny stanu jakości środowiska wykonywanych w ramach państwowego monitoringu środowiska.

4. Organy administracji publicznej przekazują na wniosek Krajowego ośrodka dane, informacje lub analizy niezbędne do sporządzenia projektów raportów w przypadkach, o których mowa w ust. 1–1b.

5. Krajowy ośrodek może występować do organizacji samorządu gospodarczego, organizacji pracodawców lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej o udostępnienie danych, informacji lub analiz niezbędnych do sporządzenia projektów raportów w przypadkach, o których mowa w ust. 1–1b.

6. Minister właściwy do spraw klimatu przekazuje właściwym organom raporty w przypadkach, o których mowa w ust. 1–1b, w terminach określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych.

Art. 11c. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego udostępnia nieodpłatnie Krajowemu ośrodkowi informacje i dane niezbędne do przygotowania projektów inwentaryzacji emisji, o których mowa w art. 11 ust. 1, oraz projektów raportów, o których mowa w art. 11b ust. 1, z wyłączeniem danych osobowych oraz danych objętych tajemnicami prawnie chronionymi.

Art. 11d. Organy Krajowej Administracji Skarbowej nieodpłatnie udostępniają Krajowemu ośrodkowi, Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informacje i dane dotyczące przywozu z państw trzecich towarów objętych mechanizmem CBAM, w tym informacje i dane objęte tajemnicą celną, niezbędne do wykonywania zadań związanych ze stosowaniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956.

Art. 12. 1. Krajowy ośrodek opracowuje prognozy wielkości emisji i pochłaniania w celu realizacji zadań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska oraz polityki ekologicznej państwa i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw klimatu na 60 dni przed wymaganym terminem.

2. Przy opracowywaniu prognoz wielkości emisji i pochłaniania pod uwagę bierze się w szczególności:

- 1) krótkookresowe i długookresowe prognozy makroekonomiczne;

- 2) krajowe i sektorowe polityki i strategie gospodarcze;
- 3) prognozy, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 1b;
- 4) informacje dotyczące:
 - a) podejmowanych działań przyczyniających się do ograniczania lub redukcji emisji,
 - b) rodzajów stosowanych instrumentów prawnych, ekonomicznych i administracyjnych wspomagających redukcję emisji,
 - c) oceny stanu jakości powietrza wykonanej w ramach państwowego monitoringu środowiska.

3. Prognozy wielkości emisji i pochłaniania obejmują okres 30 lat i są aktualizowane po upływie 4 lat.

Rozdział 4

Zarządzanie emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

Art. 13. 1. Tworzy się system zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, zwany dalej „systemem zarządzania”, w celu:

- 1) zarządzania krajowymi pułapami emisji oraz zapewnienia ich trwałego nieprzekraczania;
- 2) ograniczania emisji do wymaganych pułapów, jeżeli krajowe pułapy emisji zostały przekroczone;
- 3) zarządzania niewykorzystanymi częściami krajowych pułapów emisji.

2. W skład systemu zarządzania wchodzi:

- 1) Krajowy system;
- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)
- 4) obrót i zarządzanie jednostkami Kioto;
- 5) zarządzanie krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych i obrót jednostkami rocznych limitów emisji.

Art. 14. 1. Realizacja programów i projektów związanych z ochroną środowiska, ograniczaniem lub unikaniem emisji gazów cieplarnianych, pochłanianiem oraz sekwestracją dwutlenku węgla (CO₂) może odbywać się w szczególności w ramach:

- 1) Krajowego systemu zielonych inwestycji;
- 2) projektów wspólnych wdrożeń;
- 3) projektów mechanizmu czystego rozwoju;

4) projektów redukcji emisji gazów cieplarnianych poza systemem handlu uprawnieniami do emisji.

2. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji oraz wydawania uprawnień do emisji lub jednostek z tytułu realizacji projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 4, uwzględniając wymagania dotyczące projektów zmniejszających emisje gazów cieplarnianych nieobjętych systemem wspólnotowym i wydawania uprawnień lub jednostek na te projekty, wynikające z przepisów Unii Europejskiej.

Art. 15. 1. W przypadku gdy z informacji uzyskanych w ramach Krajowego systemu wynika, że wielkość emisji powoduje lub może powodować przekroczenie krajowego pułapu emisji, Krajowy ośrodek opracowuje projekt Krajowego planu redukcji emisji i przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw klimatu.

2. Krajowy plan redukcji emisji przyjmuje, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów, kierując się potrzebą ograniczenia emisji i trwałego nieprzekraczania krajowych pułapów emisji w przyszłości oraz biorąc pod uwagę interesy gospodarcze Rzeczypospolitej Polskiej oraz jej zobowiązania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej lub umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska.

3. Krajowy plan redukcji emisji powinien zawierać w szczególności:

- 1) określenie substancji, których plan dotyczy, wraz z podaniem zakresu przekroczenia krajowego pułapu emisji tych substancji;
- 2) wykaz sektorów gospodarki objętych planem;
- 3) określenie podstawowych kierunków i zakresu działań dla poszczególnych sektorów gospodarki, niezbędnych do przywracania krajowego pułapu emisji;
- 4) określenie sposobu dokumentowania realizacji planu i jego efektów przez Krajowy ośrodek.

4. W przypadku przyjęcia Krajowego planu redukcji emisji organy administracji publicznej są obowiązane do dokonania analizy dotyczącej konieczności ograniczenia lub cofnięcia pozwoleń zintegrowanych albo pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów, niezbędnych dla osiągnięcia celów wynikających z planu.

Art. 16. 1. W przypadku gdy Rada Ministrów przyjmie Krajowy plan redukcji emisji, minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: energii, gospodarki surowcami energetycznymi, gospodarki, transportu, rolnictwa, budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa oraz gospodarki morskiej, z każdym w zakresie jego właściwości,

określi, w drodze rozporządzenia, sektorowe plany redukcji emisji, kierując się ustaleniami Krajowego planu redukcji emisji oraz potrzebą zapewnienia ograniczania emisji, a także nieprzekraczania w przyszłości krajowych pułapów emisji dla poszczególnych sektorów gospodarki.

2. Sektorowy plan redukcji emisji powinien zawierać w szczególności:

- 1) zakres ograniczenia emisji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone;
- 2) terminy obowiązywania ograniczeń;
- 3) listę podmiotów korzystających ze środowiska obowiązanych do ograniczenia emisji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone, albo kryteria kwalifikowania instalacji do objęcia obowiązkiem ograniczenia emisji;
- 4) dla instalacji objętych planem:
 - a) standardy emisji substancji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone, jeżeli takie standardy jeszcze nie obowiązują, lub
 - b) zaostrzone standardy emisji substancji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone, jeżeli takie standardy już obowiązują, lub
 - c) wskaźniki emisji substancji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca– obowiązujące w trakcie realizowania planu;
- 5) zakres i sposób prowadzenia pomiarów wielkości emisji albo sposób określania wielkości emisji na podstawie wskaźników emisji oraz częstotliwość przekazywania wyników wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska.

2a. Sektorowy plan redukcji emisji może zawierać także:

- 1) działania prowadzące do ograniczenia emisji z transportu;
- 2) działania zmierzające do zmiany rodzaju lub jakości paliw dopuszczonych do obrotu gospodarczego;
- 3) działania zmierzające do ograniczenia niskiej, rozproszonej emisji komunalno-bytowej;
- 4) inne działania zmierzające do ograniczania krajowych emisji.

3. W przypadku przekroczenia krajowego pułapu emisji podmioty korzystające ze środowiska i objęte sektorowym planem redukcji emisji są obowiązane, w zakresie określonym w tym planie, do:

- 1) ograniczenia emisji, których krajowe pułapy emisji zostały przekroczone;
- 2) przestrzegania standardów emisji lub zaostrzonych standardów emisji, określonych w sektorowym planie redukcji emisji, lub dotrzymania wskaźników emisji na jednostkę wyprodukowanego towaru, zużytego paliwa lub surowca;

3) wykonywania dodatkowych obowiązków związanych z ograniczaniem emisji, polegających na:

- a) prowadzeniu pomiarów wielkości emisji lub ustalaniu wielkości emisji na podstawie wskaźników emisji,
- b) przekazywaniu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, ze wskazaną częstotliwością, wyników prowadzonych pomiarów.

4. Minister właściwy do spraw klimatu może zawierać porozumienia z podmiotami w zakresie dobrowolnej redukcji emisji w sektorach gospodarki objętych Krajowym planem redukcji emisji. Jeżeli porozumienie obejmuje stworzenie dodatkowych zachęt finansowych dla przedsiębiorcy, wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Art. 16a. 1. Krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji oznaczają minimalne ograniczenie krajowej emisji danej substancji, jakie powinno zostać osiągnięte w docelowym roku kalendarzowym, wyrażone jako wielkość procentowa całkowitej ilości emisji tej substancji, która została uwolniona w 2005 r. jako roku odniesienia. Krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji określa załącznik nr 3 do ustawy.

2. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz osoby fizyczne i prawne są obowiązane do podejmowania działań umożliwiających osiągnięcie krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji.

Art. 16b. 1. Krajowy ośrodek opracowuje projekt Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza dla substancji, dla których w załączniku nr 3 do ustawy określono krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji, zwanego dalej „Krajowym programem ograniczania zanieczyszczenia powietrza”.

2. Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza jest opracowany zgodnie z formatem określonym w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1522 z dnia 11 października 2018 r. ustanawiającej wspólny format krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych (Dz. Urz. UE L 256 z 12.10.2018, str. 87, z późn. zm.⁵⁾).

3. Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza zawiera co najmniej:

⁵⁾ Zmiany wymienionej decyzji zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 259 z 16.10.2018, str. 43/1.

- 1) krajowe ramy polityki dotyczącej jakości powietrza i zanieczyszczenia powietrza, w których program został opracowany, w szczególności:
 - a) priorytety polityczne i ich odniesienie do priorytetów określonych w innych powiązanych obszarach polityki, w tym w polityce dotyczącej zmiany klimatu oraz, w stosownych przypadkach, rolnictwa, przemysłu i transportu,
 - b) określone w przepisach prawa obowiązki organów administracji publicznej z podziałem na obowiązki krajowe, regionalne (województwo) i lokalne (powiat, gmina) lub innych właściwych podmiotów dotyczące realizacji założeń Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza,
 - c) postępy poczynione w ramach aktualnej polityki i zastosowanych środków w dziedzinie redukcji emisji i poprawy jakości powietrza oraz stopień, w jakim wypełniane są zobowiązania wynikające z przepisów prawa,
 - d) prognozowany dalszy rozwój sytuacji w zakresie osiągania założeń Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza przy założeniu, że nie nastąpi żadna zmiana w już przyjętej polityce i stosowanych środkach;
- 2) warianty strategiczne rozważane w celu wypełnienia zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji w okresie od 2020 r. do 2029 r. oraz w okresie na 2030 r. i na lata następne, jak również dla osiągnięcia średnioterminowych poziomów emisji określonych na 2025 r. oraz w celu dalszej poprawy jakości powietrza, analizę tych wariantów wraz z metodą jej przeprowadzenia, a także poszczególne lub łączne skutki strategii i środków dotyczących redukcji emisji substancji, jakości powietrza i środowiska oraz związaną z nimi niepewność, w przypadku gdy informacje o takich skutkach są dostępne;
- 3) ścieżkę redukcji emisji substancji określoną jako orientacyjny poziom zmniejszania wielkości emisji substancji, dla których zostały określone krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji, o których mowa w art. 16a;
- 4) środki i strategie, które zdecydowano się przyjąć, w tym harmonogram ich przyjmowania, wdrażania i dokonywania ich przeglądu, wraz ze wskazaniem odpowiedzialnych właściwych organów administracji publicznej lub innych właściwych podmiotów;
- 5) w stosownych przypadkach, wyjaśnienie powodów, dla których osiągnięcie orientacyjnych poziomów emisji substancji określonych na 2025 r. jest niemożliwe bez pociągania za sobą nieproporcjonalnie wysokich kosztów,

a także powodów, dla których przyjęto nieliniową ścieżkę redukcji emisji substancji, o której mowa w art. 16c ust. 3;

- 6) w stosownych przypadkach, informacje na temat możliwości stosowania przepisów art. 16d ust. 3 i 5 oraz o skutkach zastosowania tych przepisów dla środowiska;
- 7) ocenę, w jaki sposób wybrane strategie i środki zapewniają spójność z politykami, strategiami, programami, planami i prognozami w innych obszarach polityki.

4. Krajowy ośrodek, opracowując projekt Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza:

- 1) ocenia, do jakiego stopnia krajowe źródła emisji substancji mogą wpływać na jakość powietrza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i sąsiednich państw członkowskich Unii Europejskiej, w tym używając danych i metod opracowanych w ramach europejskiego programu monitorowania i oceny, o którym mowa w art. 9 Konwencji LRTAP;
- 2) uwzględnia potrzebę zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza, aby osiągnąć cele dotyczące jakości powietrza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz, w stosownych przypadkach, sąsiednich państw członkowskich Unii Europejskiej, przy czym przez cele dotyczące jakości powietrza rozumie się poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe i pułapy stężeń ekspozycji określone w przepisach wydanych na podstawie art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 3) priorytetowo traktuje środki redukcji emisji sadzy przy podejmowaniu środków służących wypełnieniu krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji pyłu, przy czym przez sadzę rozumie się węglowe cząstki stałe pochłaniające światło;
- 4) uwzględnia potrzebę zapewnienia spójności Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza z innymi politykami, strategiami, programami, planami i prognozami przyjętymi w oparciu o wymogi określone w przepisach prawa;
- 5) uwzględnia najlepsze dostępne techniki zgodnie z dyrektywą 2010/75/WE, jak i wytyczne dotyczące amoniaku, o których mowa w lit. A części 2 załącznika III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE (Dz. Urz. UE L 344 z 17.12.2016, str. 1,

z późn. zm.⁶⁾), zwanej dalej „dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284”;

- 6) uwzględnia skutki przyjętych środków wynikających z lit. A i B części 2 załącznika III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 dla małych i bardzo małych gospodarstw rolnych.

5. Organy administracji publicznej przekazują Krajowemu ośrodkowi, na jego wniosek, informacje i opinie potrzebne do sporządzenia projektu Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

6. Krajowy ośrodek przedkłada ministrowi właściwemu do spraw klimatu projekt Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

7. Minister właściwy do spraw klimatu przy opracowywaniu Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza zapewnia udział społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 i 2389).

7a. W przypadku gdy z oceny, o której mowa w ust. 4 pkt 1, wynika, że krajowe źródła emisji substancji wpływają na jakość powietrza na terytorium sąsiednich państw członkowskich Unii Europejskiej, minister właściwy do spraw klimatu przeprowadza konsultacje transgraniczne projektu Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

8. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw klimatu, przyjmuje Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza w drodze uchwały.

9. Minister właściwy do spraw klimatu przekazuje przyjęty Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza Komisji Europejskiej.

10. Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza jest aktualizowany nie rzadziej niż co 4 lata.

11. Aktualizacja Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza zawiera elementy, o których mowa w ust. 3, a także:

- 1) ocenę postępów we wdrażaniu Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, redukcji emisji substancji i zmniejszaniu stężeń;

⁶⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 2024/299 z 17.01.2024.

- 2) wszelkie znaczące zmiany polityki i strategii oraz przyjętych założeń, a także znaczące zmiany harmonogramu wdrażania Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

12. W przypadku gdy:

- 1) z inwentaryzacji emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, lub z prognoz wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ust. 1, wynika, że przyjęty w Krajowym programie ograniczania zanieczyszczenia powietrza poziom redukcji emisji substancji wynikający ze ścieżki redukcji emisji nie został osiągnięty lub zachodzi ryzyko, że nie zostanie osiągnięty, oraz
- 2) do upływu terminu, o którym mowa w ust. 10, pozostaje więcej niż 24 miesiące – dokonuje się aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza w zakresie środków i strategii, o których mowa w ust. 3 pkt 4.

13. Aktualizacja, o której mowa w ust. 12, dotyczy dodatkowych działań i środków, które zostały lub zostaną podjęte w celu zmniejszenia poziomu emisji substancji zgodnie z przyjętą ścieżką redukcji emisji spośród ścieżek redukcji emisji, o których mowa w art. 16c.

14. Dodatkowe działania i środki, o których mowa w ust. 13, oraz harmonogram ich wdrożenia są podejmowane na podstawie propozycji, o których mowa w art. 16d ust. 2.

15. Aktualizacji, o której mowa w ust. 12, dokonuje się w terminie 18 miesięcy od dnia przekazania Komisji Europejskiej inwentaryzacji emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, lub prognoz wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ust. 1.

16. Do aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1, 2 i 4–9, z zastrzeżeniem, że do aktualizacji, o której mowa w ust. 12, nie stosuje się ust. 4.

Art. 16c. 1. Ścieżka redukcji emisji, o której mowa w art. 16b ust. 3 pkt 3, jest wyznaczana jako liniowe zmniejszanie wielkości emisji substancji, dla której zostały określone krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji, w którym górny punkt wyznacza poziom redukcji emisji danej substancji wyznaczony jako krajowe zobowiązanie w zakresie redukcji emisji na 2020 r., a dolny punkt stanowi poziom redukcji emisji tej substancji wyznaczony jako krajowe zobowiązanie w zakresie redukcji emisji na 2030 r., zwane dalej „liniową ścieżką redukcji emisji”.

2. W liniowej ścieżce redukcji emisji wyznacza się także poziom redukcji emisji danej substancji na 2025 r.

3. W przypadku gdy osiągnięcie poziomów zmniejszania wielkości emisji substancji w sposób wyznaczony liniową ścieżką redukcji emisji jest nieefektywne pod względem ekonomicznym lub technologicznym, zmniejszanie wielkości emisji substancji można wyznaczyć w sposób nieliniowy, pod warunkiem że od 2025 r. trajektoria poziomu zmniejszania wielkości emisji substancji będzie się stopniowo zbliżała do trajektorii wyznaczonej liniową ścieżką redukcji emisji oraz że nie wpłynie to na żadne z krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji w 2030 r.

Art. 16d. 1. Minister właściwy do spraw klimatu informuje właściwych ministrów w zakresie ich właściwości, że zgodnie z inwentaryzacją emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, lub z prognozami wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ust. 1, przyjęty w Krajowym programie ograniczania zanieczyszczenia powietrza poziom redukcji emisji substancji wynikający ze ścieżki redukcji emisji nie został osiągnięty lub zachodzi ryzyko, że nie zostanie osiągnięty.

2. Właściwi ministrowie w zakresie swojej właściwości opracowują propozycje dodatkowych działań i środków, o których mowa w art. 16b ust. 14, i przekazują je ministrowi właściwemu do spraw klimatu w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1.

3. W przypadkach, w których:

- 1) nieosiągnięcie wymaganego poziomu redukcji emisji danej substancji jest następstwem wyjątkowo chłodnej zimy lub wyjątkowo suchego lata, a średnia roczna wielkość emisji tej substancji wykazywana w inwentaryzacji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, za dany rok, rok poprzedzający i rok kolejny nie przekracza wartości krajowych rocznych emisji, albo
- 2) osiągnięcie wymaganego poziomu redukcji emisji danej substancji w danym roku nie jest możliwe pomimo zrealizowania wszystkich racjonalnych pod względem kosztów środków oraz jeżeli:
 - a) co najmniej jedno zobowiązanie w zakresie redukcji emisji substancji zostało określone na poziomie wyższym niż racjonalna pod względem kosztów redukcja określona w sprawozdaniu nr 16, o którym mowa w art. 5 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284, oraz
 - b) przekroczenie poziomu krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji wskazanego w załączniku nr 3 do ustawy zostanie co roku zrekomensowane przez równoważną redukcję emisji innego zanieczyszczenia określonego w tym załączniku, albo

3) nieosiągnięcie wymaganego poziomu redukcji emisji danej substancji wynika z nagłego i wyjątkowego zakłócenia lub spadku mocy w systemie wytwarzania lub dostawy energii elektrycznej lub ciepła, którego nie można było w sposób racjonalny przewidzieć, oraz jeżeli można wykazać, że:

- a) podjęto wszelkie racjonalne działania obejmujące wdrożenie nowych środków i strategii w celu spełnienia krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji i że działania te będą nadal podejmowane, tak aby okres, w którym te zobowiązania nie są spełniane, był jak najkrótszy, oraz
- b) wdrożenie dodatkowych środków i strategii oprócz wskazanych w lit. a pociągałoby za sobą nieproporcjonalne koszty i poważnie zagrażałoby krajowemu bezpieczeństwu energetycznemu lub powodowałoby duże ryzyko ubóstwa energetycznego dla znacznej części ludności

– przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się.

4. Odstępstwa, o których mowa w ust. 3:

- 1) pkt 2 – mogą być stosowane nie dłużej niż przez 5 kolejnych lat,
- 2) pkt 3 – mogą być stosowane nie dłużej niż przez 3 kolejne lata

– od dnia rozpoczęcia ich stosowania.

5. Jeżeli z inwentaryzacji emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, wynika, że wielkość emisji substancji, dla której zostały określone krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji, przekracza poziom wyznaczony poziomem tych zobowiązań, a przekroczenie to jest następstwem zastosowania usprawnionych metod w zakresie inwentaryzacji emisji, zaktualizowanych zgodnie z wiedzą naukową, opracowuje się skorygowaną inwentaryzację emisji.

6. Krajowy ośrodek opracowuje skorygowaną inwentaryzację emisji, o której mowa w ust. 5, zgodnie z metodami dotyczącymi korekt inwentaryzacji emisji określonymi w załączniku nr 2 do ustawy, przyjmując na potrzeby opracowania korekty, że zobowiązania w zakresie redukcji emisji na lata 2020–2029 zostały określone w dniu 4 maja 2012 r.

7. Począwszy od 2025 r., skorygowaną inwentaryzację emisji, o której mowa w ust. 5, opracowuje się z uwzględnieniem aktualnych wskaźników emisji lub metod stosowanych do wyznaczenia emisji ze szczególnych kategorii źródeł, jeżeli pozwalają na dokładniejsze określenie emisji niż normy wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony powietrza zamieszczonych na liście,

o której mowa w art. 14 ust. 3 lit. b dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284.

7a. Znacząco różne wskaźniki emisji przyjęte do skorygowania inwentaryzacji emisji, o której mowa w ust. 7, nie mogą wynikać z wdrażania lub egzekwowania przepisów prawa Unii Europejskiej w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza u źródła.

8. Po przekazaniu przez Krajowy ośrodek skorygowanej inwentaryzacji emisji, o której mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw klimatu przekazuje ją Komisji Europejskiej w terminie do dnia 15 lutego danego roku sprawozdawczego, informując o znaczącej różnicy w zakresie wskaźników emisji.

9. Minister właściwy do spraw klimatu w terminie do dnia 15 lutego roku, za który jest opracowywana inwentaryzacja, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, informuje Komisję Europejską o zastosowaniu odstępstw, o których mowa w ust. 3 lub 5, wskazując zanieczyszczenia, dla których poziom krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji nie zostanie dotrzymany.

10. Zastosowanie odstępstwa, o którym mowa w ust. 3 lub 5, uznaje się za skuteczne, jeżeli Komisja Europejska nie zgłosi zastrzeżeń w terminie 9 miesięcy od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 9.

11. W przypadku uznania przez Komisję Europejską, że warunki zastosowania odstępstw, o których mowa w ust. 3 lub 5 nie zostały spełnione, ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 16e. 1. Minister właściwy do spraw:

- 1) budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,
- 2) energii,
- 3) gospodarki,
- 4) gospodarki morskiej,
- 4a) gospodarki surowcami energetycznymi,
- 5) rolnictwa,
- 5a) środowiska,
- 6) transportu,
- 7) żeglugi śródlądowej

– każdy w zakresie swojej właściwości, sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację dotyczącą stosowanych działań i środków ujętych w Krajowym programie ograniczania zanieczyszczenia powietrza, które mają

zapewnić dotrzymanie krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji określonych w załączniku nr 3 do ustawy lub wyznaczonej ścieżki redukcji emisji przyjętej spośród ścieżek redukcji emisji, o których mowa w art. 16c.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazuje się do dnia 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni. Informacje są opracowywane na formularzu udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw klimatu.

3. Minister właściwy do spraw klimatu na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, przygotowuje roczne sprawozdanie o stosowanych działaniach i środkach, które mają zapewnić dotrzymanie krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji określonych w załączniku nr 3 do ustawy lub wyznaczonej ścieżki redukcji emisji przyjętej spośród ścieżek redukcji emisji, o których mowa w art. 16c, oraz o redukcji emisji uzyskanej w wyniku stosowania tych działań i środków.

4. Minister właściwy do spraw klimatu przekazuje roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, Radzie Ministrów w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Rozdział 5

(uchylony)

Rozdział 6

Obrót i zarządzanie jednostkami Kioto

Art. 18. 1. Jednostki Kioto mogą być:

- 1) wykorzystywane do wypełnienia zobowiązania do redukcji emisji gazów cieplarnianych wynikającego z Protokołu z Kioto;
- 2) przedmiotem międzynarodowego obrotu;
- 3) przenoszone na kolejny okres rozliczeniowy, z wyjątkiem jednostek pochłaniania.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, prowadzi się zgodnie z postanowieniami Protokołu z Kioto oraz decyzjami Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej stanowiącej spotkanie Stron Protokołu z Kioto.

3. Jednostki przyznanej emisji mogą być dodatkowo wykorzystywane do zamiany na:

- 1) jednostki redukcji emisji odpowiadające redukcji lub uniknięciu emisji gazów cieplarnianych uzyskane w ramach projektów wspólnych wdrożeń zrealizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) uprawnienia do emisji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji.

4. Uprawnienia do emisji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji mogą być zamieniane na jednostki przyznanej emisji.

5. Jednostki pochłaniania mogą być dodatkowo wykorzystywane do zamiany na jednostki redukcji emisji odpowiadające pochłanianiu dwutlenku węgla (CO₂) uzyskanemu w wyniku realizacji projektów wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

Art. 18a. 1. Jednostki Kioto, jednostki rocznych limitów emisji, długoterminowe jednostki poświadczonej redukcji emisji, tymczasowe jednostki poświadczonej redukcji emisji są utrzymywane na odpowiednich rachunkach w rejestrze Unii, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

2. Jednostki Kioto, jednostki rocznych limitów emisji, długoterminowe jednostki poświadczonej redukcji emisji, tymczasowe jednostki poświadczonej redukcji emisji należące do Skarbu Państwa są utrzymywane na krajowych rachunkach posiadania w rejestrze Unii.

3. Uprawnienia do emisji lub jednostki Kioto pozostające na zamykanym rachunku w rejestrze Unii, w przypadku braku innej dyspozycji posiadacza tego rachunku, są przenoszone na krajowy rachunek posiadania w tym rejestrze.

Art. 19. 1. Obrót, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2, następuje na podstawie umowy zawieranej między Rzeczpospolitą Polską a państwem uprawnionym lub upoważnionym przez to państwo podmiotem.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, mogą być zawierane jako umowy międzynarodowe zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127) albo jako umowy cywilnoprawne.

3. Zawarcie umowy cywilnoprawnej wymaga uzyskania zgody Rady Ministrów.

4. Umowa cywilnoprawna, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, jest przekazywana Radzie Ministrów do wiadomości.

Art. 19a. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek Kioto są przekazywane na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „Narodowym Funduszem”, lub na wyodrębnione subkonto tego rachunku, jeżeli wynika to z zawartej umowy sprzedaży jednostek Kioto.

Art. 20. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w art. 18 i 19, jest minister właściwy do spraw klimatu.

Art. 21. 1. Krajowy ośrodek przedkłada ministrowi właściwemu do spraw klimatu informacje i dane dotyczące oszacowania liczby jednostek przyznanej emisji, które mogą zostać zbyte.

2. Przy szacowaniu liczby jednostek przyznanej emisji bierze się pod uwagę informacje dotyczące:

- 1) przewidywanej całkowitej krajowej emisji gazów cieplarnianych w okresie rozliczeniowym 2008–2012;
- 2) całkowitej rzeczywistej krajowej emisji gazów cieplarnianych dostępne za ostatni rok;
- 3) całkowitej rzeczywistej emisji z instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji dostępne za ostatni rok;
- 4) liczby jednostek przyznanej emisji przeznaczonych do zamiany na uprawnienia do emisji przyznawane instalacjom w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji;
- 5) liczby jednostek przyznanej emisji przeznaczonych do zamiany na jednostki redukcji emisji dla projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) poziomu Krajowej rezerwy jednostek Kioto;
- 7) przewidywanej liczby jednostek przyznanej emisji przeznaczonych do przeniesienia na kolejny okres rozliczeniowy;
- 8) wielkości popytu i podaży jednostek przyznanej emisji na rynku międzynarodowym;
- 9) dotychczasowej liczby zbytych jednostek przyznanej emisji.

Rozdział 6a

Zarządzanie krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji

Art. 21a. 1. Minister właściwy do spraw klimatu realizuje uprawnienia i obowiązki państwa członkowskiego, o których mowa w art. 5, art. 7, art. 8 i art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na

rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 26), zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) 2018/842”, kierując się strategią zarządzania krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych.

2. Strategia zarządzania krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych zawiera w szczególności założenia i wytyczne metodyki rozliczania i prognozowania emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, z uwzględnieniem:

- 1) rzeczywistych emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w danym roku w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 2) prognozowanych w kolejnych latach krajowych emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 3) ceny jednostek rocznych limitów emisji, o ile będzie ona znana;
- 4) wielkości popytu i podaży jednostek rocznych limitów emisji na rynku unijnym;
- 5) tendencji w zakresie przemieszczania emisji gazów cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych poza ten system.

3. Strategię zarządzania krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych opracowuje minister właściwy do spraw klimatu i uzgadnia ją z członkami Rady Ministrów.

4. Rada Ministrów przyjmuje strategię zarządzania krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych w drodze uchwały.

5. Do strategii zarządzania krajowym limitem emisji gazów cieplarnianych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

6. Rozliczanie emisji gazów cieplarnianych nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych polega na równoważeniu krajowej rocznej emisji gazów cieplarnianych nieobjętych tym systemem jednostkami rocznych limitów emisji, jednostkami, o których mowa w art. 21b, lub jednostkami, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4.

Art. 21b. Minister właściwy do spraw klimatu może nabyć jednostki rocznych limitów emisji od innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) 2018/842, kierując się ważnym gospodarczym interesem państwa.

Art. 21c. (uchylony)

Art. 21d. (uchylony)

Art. 21e. 1. Wpływy ze zbycia jednostek rocznych limitów emisji stanowią dochód budżetu państwa.

2. Nabycie jednostek rocznych limitów emisji następuje ze środków budżetu państwa.

3. (uchylony)

Art. 21f. 1. Minister właściwy do spraw klimatu w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji Komisji Europejskiej na temat braku wystarczających postępów w wypełnianiu obowiązków, o którym mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/842, poleca Krajowemu ośrodkowi opracowanie planu działań korygujących, o którym mowa w tym przepisie.

2. (uchylony)

3. Plan działań korygujących opracowuje się w szczególności na podstawie informacji, danych i analiz przekazywanych przez organy administracji publicznej, informacji i danych zawartych w Krajowej bazie, informacji zawartych w prognozach zmian aktywności, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz innych informacji i danych udostępnianych przez organizacje samorządu gospodarczego i organizacje pracodawców, a także fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

4. Informacje, dane i analizy, o których mowa w ust. 3, obejmują w szczególności:

- 1) krótkookresowe i długookresowe prognozy makroekonomiczne;
- 2) krajowe i sektorowe polityki i strategie gospodarcze;
- 3) informacje dotyczące:
 - a) podejmowanych działań przyczyniających się do ograniczania lub redukcji emisji,
 - b) rodzajów stosowanych instrumentów prawnych, ekonomicznych i administracyjnych wspomagających redukcję emisji,
 - c) oceny stanu jakości środowiska wykonywanych w ramach państwowego monitoringu środowiska.

5. Na wniosek Krajowego ośrodka organy administracji publicznej przekazują dane, informacje lub analizy niezbędne do sporządzenia projektów planów, o których mowa w ust. 1.

6. Krajowy ośrodek, przygotowując projekt planu działań korygujących, może występować o udostępnienie niezbędnych danych, informacji lub analiz do organizacji samorządu gospodarczego, organizacji pracodawców lub funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

7. (uchylony)

8. Krajowy ośrodek opracowuje projekt planu działań korygujących w terminie 2 miesięcy od dnia wydania polecenia, o którym mowa w ust. 1, i przekazuje go ministrowi właściwemu do spraw klimatu. Minister właściwy do spraw klimatu uzgadnia plan działań korygujących z członkami Rady Ministrów i przedstawia go do akceptacji Radzie Ministrów.

9. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw klimatu, przyjmuje plan działań korygujących w drodze uchwały.

10. Minister właściwy do spraw klimatu przekazuje plan działań korygujących Komisji Europejskiej w terminie wynikającym z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/842.

Rozdział 7

Krajowy system zielonych inwestycji

Art. 22. 1. Tworzy się Krajowy system zielonych inwestycji, w ramach którego środki pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji oraz środki uzyskane w wyniku przeprowadzenia aukcji, o których mowa w art. 27 ust. 3 zdanie drugie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, gromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 oraz 1a, są przeznaczane na:

- 1) dofinansowanie realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) programów lub projektów związanych z ochroną środowiska, w szczególności z ograniczeniem lub unikaniem krajowej emisji gazów cieplarnianych, pochłanianiem lub sekwestracją dwutlenku węgla (CO₂),
 - b) działań adaptacyjnych do zmian klimatu,
 - c) innych działań związanych z ochroną powietrza,
 - d) inwestycji realizowanych przez operatora systemu dystrybucyjnego,
 - e) inwestycji w instalacje odnawialnych źródeł energii,

- f) inwestycji w jednostki kogeneracji wytwarzające energię elektryczną i ciepło użytkowe w wysokosprawnej kogeneracji,
 - g) inwestycji mających na celu dostosowanie do przepisów prawa Unii Europejskiej mających na celu ochronę środowiska, w szczególności poziomów emisji ustalonych w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. Urz. UE L 212 z 17.08.2017, str. 1),
 - h) inwestycji w magazyny energii elektrycznej;
- 2) refinansowanie:
- a) Narodowemu Funduszowi kosztów związanych z przeznaczaniem środków tego funduszu niebędących wpływami pochodzącymi ze sprzedaży jednostek Kioto,
 - b) wojewódzkiemu funduszowi ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwanemu dalej „wojewódzkim funduszem”, kosztów związanych z przeznaczaniem środków tego funduszu
 - na dofinansowanie programów lub projektów z zakresu ochrony środowiska, w tym kosztów związanych z przekazaniem środków na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację tych programów lub projektów.
2. Programy lub projekty, o których mowa w ust. 1, są realizowane w obszarach:
- 1) poprawy efektywności energetycznej w różnych sektorach gospodarki;
 - 2) poprawy efektywności wykorzystania węgla, w tym związanej z czystymi technologiami węglowymi;
 - 3) zamiany stosowanego paliwa na paliwo niskoemisyjne;
 - 4) unikania lub redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu;
 - 5) wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
 - 5a) inwestycji w jednostki kogeneracji wytwarzające energię elektryczną i ciepło użytkowe w wysokosprawnej kogeneracji;
 - 6) unikania lub redukcji emisji metanu przez jego odzyskiwanie i wykorzystywanie w przemyśle wydobywczym, gospodarce odpadami i ściekami oraz w gospodarce rolnej, a także przez wykorzystywanie go do produkcji energii;
 - 7) działań związanych z sekwestracją gazów cieplarnianych;

- 8) innych działań zmierzających do ograniczania lub unikania krajowej emisji gazów cieplarnianych lub pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) oraz adaptacji do zmian klimatu;
- 8a) inwestycji realizowanych przez operatora systemu dystrybucyjnego;
- 8b) dostosowania jednostek wytwórczych do poziomów emisji ustalonych w przepisach prawa Unii Europejskiej mających na celu ochronę środowiska, w szczególności w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE;
- 8c) inwestycji w magazyny energii elektrycznej;
- 9) prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku;
- 10) działalności edukacyjnej, w tym prowadzenia szkoleń wspomagających wypełnianie krajowych zobowiązań wynikających z Protokołu z Kioto.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje programów i projektów przeznaczonych do realizacji w obszarach, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4, 6–8, 9 i 10, kierując się koniecznością wypełniania zobowiązań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska oraz potrzebą zapewnienia przejrzystości procedur wyboru programów i projektów, a także mając na uwadze wyznaczone obszary oraz wielkość osiągniętych efektów ekologicznych.

4. Minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii, określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje programów i projektów przeznaczonych do realizacji w obszarach, o których mowa w ust. 2 pkt 5, 5a i 8a–8c, kierując się koniecznością wypełniania zobowiązań wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska oraz potrzebą zapewnienia przejrzystości procedur wyboru programów i projektów, a także mając na uwadze wyznaczone obszary oraz wielkość osiągniętych efektów środowiskowych.

Art. 23. 1. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy Narodowego Funduszu, zwany dalej „Rachunkiem klimatycznym”, jeżeli wynika to z zawartej umowy sprzedaży jednostek przyznanej emisji.

1a. 20% środków uzyskanych w wyniku przeprowadzenia aukcji, o których mowa w art. 27 ust. 3 zdanie drugie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, przekazuje się na wyodrębnione subkonto w ramach Rachunku klimatycznego. Środki te przeznacza się na cele, o których mowa w art. 401c ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

2. Niewykorzystane w terminie określonym umową sprzedaży jednostek przyznanej emisji środki, o których mowa w art. 22 ust. 1, są, jeżeli wynika to z zawartej umowy, zwracane na wskazany w tej umowie rachunek bankowy.

3. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji mogą być gromadzone na wyodrębnionych subkontach w ramach Rachunku klimatycznego, jeżeli wynika to z zawartej umowy sprzedaży jednostek przyznanej emisji.

4. Narodowy Fundusz nie pobiera opłat za obsługę Rachunku klimatycznego.

Art. 24. 1. Tworzy się Radę Konsultacyjną jako organ doradczy ministra właściwego do spraw klimatu w zakresie funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji, w odniesieniu do obszarów, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1–4, 6–8, 9 i 10.

2. Do zadań Rady Konsultacyjnej należy opiniowanie spraw związanych z funkcjonowaniem Krajowego systemu zielonych inwestycji, w tym w szczególności opiniowanie:

- 1) regulaminu naboru wniosków o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym oraz jego zmian;
- 2) programów i projektów wstępnie zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 3) list kosztów, o których mowa w art. 31a ust. 1 i art. 31b ust. 2.

3. Rada Konsultacyjna przy opiniowaniu programów i projektów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, bierze pod uwagę obszary, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1–4, 6–8, 9 i 10, rodzaje przeznaczonych do realizacji programów i projektów, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3, oraz spełnianie warunków niezbędnych do udzielenia pomocy.

3a. Rada Konsultacyjna przy opiniowaniu list kosztów, o których mowa w art. 31a ust. 1 i art. 31b ust. 2, bierze pod uwagę obszary, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1–4, 6–8, 9 i 10, oraz rodzaje programów lub projektów, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3.

4. W skład Rady Konsultacyjnej wchodzi po jednym przedstawicielu:

- 1) ministra właściwego do spraw klimatu;
- 2) ministra właściwego do spraw gospodarki;
- 2a) ministra właściwego do spraw energii;
- 2b) ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi;
- 3) ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 4) ministra właściwego do spraw rolnictwa;
- 5) (uchylony)
- 5a) ministra właściwego do spraw aktywów państwowych;
- 6) ministra właściwego do spraw transportu;
- 7) ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
- 8) Krajowego ośrodka.

5. Przedstawiciela Krajowego ośrodka powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw klimatu.

5a. W pracach Rady Konsultacyjnej bierze udział, w charakterze obserwatora, bez prawa głosu, przedstawiciel Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji.

6. Wydatki związane z obsługą Rady Konsultacyjnej są finansowane ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

7. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze zarządzenia, regulamin prac Rady Konsultacyjnej.

Art. 25. 1. Krajowym systemem zielonych inwestycji zarządza Krajowy operator systemu zielonych inwestycji, zwany dalej „Krajowym operatorem”.

2. Do zadań Krajowego operatora należy:

- 1) organizowanie naboru wniosków o dofinansowanie ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym i ich weryfikacja;
- 2) sporządzanie listy programów i projektów, które zostały wstępnie zakwalifikowane do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 2a) przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw klimatu list kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których dotyczą te koszty;
- 3) nadzorowanie wdrażania i realizacji programów i projektów oraz ocena uzyskanych przez nie efektów ekologicznych;

- 4) przygotowywanie i przedkładanie ministrowi właściwemu do spraw klimatu raportów wynikających z postanowień umów o sprzedaży jednostek przyznanej emisji;
- 5) organizowanie pomocy technicznej dla potencjalnych beneficjentów;
- 6) prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej o Krajowym systemie zielonych inwestycji;
- 7) (uchylony)
- 7a) monitorowanie:
 - a) osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji,
 - b) wydatkowania przez beneficjentów środków uzyskanych z Rachunku klimatycznego oraz postępów w realizacji programów lub projektów dofinansowanych ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 8) prowadzenie wykazu programów lub projektów dofinansowanych:
 - a) ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym,
 - b) z innych środków Narodowego Funduszu lub środków wojewódzkiego funduszu, w odniesieniu do których koszty związane z ich przeznaczaniem refinansowano ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 9) sprawowanie kontroli nad wykorzystaniem przez beneficjentów środków.

2a. Monitorowaniem, o którym mowa w ust. 2 pkt 7a lit. a, obejmuje się okres do 5 lat kalendarzowych następujących po roku, w którym zakończono realizację programu lub projektu.

3. Koszty związane z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 2, są pokrywane ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym, zgodnie z umowami sprzedaży jednostek przyznanej emisji.

Art. 26. Wykonywanie zadań Krajowego operatora powierza się Narodowemu Funduszowi.

Art. 27. Minister właściwy do spraw klimatu sprawuje nadzór nad wykonywaniem zadań przez Krajowego operatora.

Art. 28. 1. Dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym realizacji programów i projektów, o których mowa w art. 22, dokonuje się w formie dotacji, w tym dotacji przeznaczanych na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych oraz dotacji przeznaczanych na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych.

2. W zakresie, w jakim dofinansowanie programów lub projektów stanowi pomoc spełniającą przesłanki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej albo pomoc *de minimis*, do tego dofinansowania mają zastosowanie szczegółowe warunki udzielania pomocy.

3. (uchylony)

Art. 29. 1. Krajowy operator organizuje i prowadzi w trybie konkursowym nabór wniosków o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym dla programów lub projektów w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji.

2. Ogłoszenie o naborze wniosków i jego warunkach Krajowy operator zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i na swojej stronie internetowej.

3. Krajowy operator ustala regulamin naboru wniosków, uwzględniając wymagania wynikające z zawartych umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji, i podaje go do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

3a. Krajowy operator ustala regulamin naboru wniosków o dofinansowanie projektów ze środków, o których mowa w art. 23 ust. 1a, i podaje go do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

4. Regulamin naboru wniosków powinien zawierać:

- 1) określenie podmiotów mogących ubiegać się o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 2) procedurę lub procedury wyboru i kryteria oceny programów i projektów;
- 3) terminy składania wniosków oraz oceny programów i projektów;
- 3a) określenie limitu środków przeznaczonego na dofinansowanie;
- 3b) wskazanie możliwości przeznaczenia niewykorzystanej kwoty limitu na dofinansowanie programów lub projektów rezerwowych;
- 4) wzory formularzy wniosków.

4a. Krajowy operator może zmieniać regulamin naboru wniosków, jeżeli zmiany nie spowodują pogorszenia warunków naboru lub jeżeli konieczność ich wprowadzenia wynika ze zmian przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

5. Regulamin naboru wniosków oraz jego zmiany wymagają zatwierdzenia przez ministra właściwego do spraw klimatu.

Art. 30. 1. Wniosek o udzielenie dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym składa się do Krajowego operatora.

2. Krajowy operator dokonuje wstępnego wyboru programów i projektów do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

3. Krajowy operator zamieszcza na swojej stronie internetowej:

- 1) informację o podmiotach, których programy lub projekty zostały wstępnie zakwalifikowane do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym, zwanych dalej „podmiotami”;
- 2) listę programów i projektów, które zostały wstępnie zakwalifikowane do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym;
- 3) informację o zakresie, sposobie i warunkach dofinansowania oraz terminie realizacji programów lub projektów, o których mowa w pkt 2.

4. Krajowy operator przedkłada ministrowi właściwemu do spraw klimatu do zaakceptowania listę i informacje, o których mowa w ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw klimatu, biorąc pod uwagę wyniki naboru, o którym mowa w art. 29 ust. 1, akceptuje poszczególne programy i projekty umieszczone na liście, o której mowa w ust. 3 pkt 2, lub odmawia akceptacji, w drodze decyzji, poszczególnych programów i projektów. Minister właściwy do spraw klimatu bierze pod uwagę także opinię Rady Konsultacyjnej.

6. Minister właściwy do spraw klimatu zamieszcza na stronie internetowej obsługującego go urzędu wykaz podmiotów, których programy lub projekty zostały zaakceptowane, zwanych dalej „beneficjentami”, wraz z listą tych programów i projektów.

7. Krajowy operator po otrzymaniu zaakceptowanej przez ministra właściwego do spraw klimatu listy programów i projektów zawiera umowę o udzielenie dotacji z każdym z beneficjentów albo z beneficjentem i bankiem udzielającym beneficjentowi kredytu na realizację programu lub projektu.

8. Umowa, o której mowa w ust. 7, określa szczegółowy zakres i częstotliwość składania przez beneficjenta raportów zawierających dane i informacje dotyczące osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych, wydatkowania środków uzyskanych z Rachunku klimatycznego oraz postępów w realizacji programu lub projektu.

Art. 30a. 1. W przypadku gdy suma wnioskowanego dofinansowania programów lub projektów wstępnie wybranych do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym przekracza limit środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym przeznaczony na dofinansowanie,

określony w regulaminie naboru wniosków, programy lub projekty wstępnie wybrane dzieli się na podstawowe i rezerwowe.

2. Podziału programów lub projektów na podstawowe i rezerwowe dokonuje Krajowy operator, z uwzględnieniem kryterium efektywności.

3. Do programów i projektów podstawowych stosuje się art. 30 ust. 3–8.

Art. 30b. 1. W przypadku gdy limit środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym przeznaczony na dofinansowanie, określony w regulaminie naboru wniosków, nie został w całości wykorzystany na dofinansowanie programów lub projektów podstawowych, Krajowy operator może przeznaczyć niewykorzystaną kwotę limitu na dofinansowanie programów lub projektów rezerwowych, jeżeli regulamin naboru wniosków tak stanowi.

2. Programy i projekty rezerwowe, na dofinansowanie których Krajowy operator przeznaczył niewykorzystaną kwotę limitu, są programami i projektami wstępnie zakwalifikowanymi do dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

3. Do programów i projektów, o których mowa w ust. 2, stosuje się art. 30 ust. 3–8.

Art. 31. 1. Podmiot, którego program lub projekt znajdujący się na liście, o której mowa w art. 30 ust. 3 pkt 2, nie został zaakceptowany przez ministra właściwego do spraw klimatu, może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do ministra właściwego do spraw klimatu.

2. W przypadku gdy minister właściwy do spraw klimatu utrzyma w mocy swoją decyzję, podmiotowi przysługuje prawo wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

3. Wniesienie skargi nie wstrzymuje zawierania umów o udzielenie dotacji z beneficjentami.

Art. 31a. 1. W celu uzyskania refinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. a, w tym kosztów związanych z przeznaczaniem środków na dofinansowanie programów lub projektów rezerwowych, o których mowa w art. 30a ust. 1, Narodowy Fundusz sporządza i przedkłada do zaakceptowania ministrowi właściwemu do spraw klimatu listę kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą.

2. Lista kosztów, o której mowa w ust. 1, obejmuje koszty Narodowego Funduszu związane z przeznaczaniem środków niebędących wpływami pochodzącymi ze sprzedaży jednostek Kioto, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, na:

- 1) dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji, w celu dofinansowania programów lub projektów realizowanych w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2;
- 2) dofinansowanie zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację programów lub projektów w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2.

3. Minister właściwy do spraw klimatu akceptuje poszczególne koszty z listy kosztów, o której mowa w ust. 1. Minister właściwy do spraw klimatu bierze pod uwagę opinię Rady Konsultacyjnej.

4. Po uzyskaniu akceptacji, o której mowa w ust. 3, Narodowy Fundusz dokonuje refinansowania kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. a, przez przeniesienie kwoty środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym odpowiadającej wysokości tych kosztów na rachunek bankowy Narodowego Funduszu niebędący Rachunkiem klimatycznym.

Art. 31b. 1. W celu uzyskania refinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. b, wojewódzki fundusz sporządza i przedkłada do uzgodnienia Narodowemu Funduszowi projekt listy kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą.

2. Narodowy Fundusz przedkłada do zaakceptowania ministrowi właściwemu do spraw klimatu uzgodnioną listę kosztów wstępnie zakwalifikowanych do refinansowania wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą.

3. Lista kosztów, o której mowa w ust. 2, obejmuje koszty wojewódzkiego funduszu związane z przeznaczaniem środków, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, na:

- 1) dotacje, w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji, w celu dofinansowania programów lub projektów realizowanych w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2;

2) dofinansowanie zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację programów lub projektów w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw klimatu, biorąc pod uwagę opinię Rady Konsultacyjnej, akceptuje poszczególne koszty z listy kosztów, o której mowa w ust. 2.

5. Po uzyskaniu akceptacji, o której mowa w ust. 4, Narodowy Fundusz zawiera z wojewódzkim funduszem umowę o refinansowanie kosztów.

6. W umowie, o której mowa w ust. 5, określa się w szczególności:

- 1) listę kosztów podlegających refinansowaniu wraz ze wskazaniem programów lub projektów, których te koszty dotyczą;
- 2) szczegółowy zakres i częstotliwość składania przez wojewódzki fundusz raportów zawierających dane i informacje dotyczące osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych.

7. Narodowy Fundusz dokonuje refinansowania kosztów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 lit. b, na podstawie umowy, o której mowa w ust. 5, przez przekazanie z Rachunku klimatycznego kwoty środków odpowiadającej wysokości kosztów podlegających refinansowaniu na wskazany w tej umowie rachunek bankowy wojewódzkiego funduszu.

Art. 31c. 1. Narodowy Fundusz może udzielać dofinansowania z innych środków niż zgromadzone na Rachunku klimatycznym w celu uzupełnienia wkładu własnego beneficjenta.

2. Koszty poniesione przez Narodowy Fundusz w celu uzupełnienia wkładu własnego beneficjenta nie podlegają refinansowaniu ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym.

Art. 32. (uchylony)

Art. 33. (uchylony)

Art. 34. (uchylony)

Art. 35. 1. Na podstawie wyników monitorowania, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7a, oraz danych Narodowego Funduszu dotyczących przeznaczenia środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym Krajowy operator przygotowuje i przedkłada ministrowi właściwemu do spraw klimatu, w terminie do:

- 1) dnia 30 czerwca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy dotyczące realizowanych programów lub projektów dofinansowanych ze

środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym, przeznaczania tych środków, w tym na refinansowanie kosztów, oraz osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji;

- 2) końca miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału, zbiorcze sprawozdania za okres od początku roku do końca ostatniego kwartału objętego sprawozdaniem dotyczące postępów w realizacji programów lub projektów dofinansowanych ze środków zgromadzonych na Rachunku klimatycznym oraz przeznaczania tych środków, w tym na refinansowanie kosztów.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, Krajowy operator przekazuje Krajowemu ośrodkowi.

2a. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, podlega weryfikacji przez akredytowaną niezależną jednostkę lub jednostkę uprawnioną, w rozumieniu przepisów o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w zakresie zgodności ze stanem faktycznym informacji dotyczących osiągniętych efektów związanych z uniknięciem lub redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach Krajowego systemu zielonych inwestycji.

3. Krajowy operator może żądać od beneficjenta niezwłocznego zwrotu całości lub części przyznanych środków lub zawiesić wypłatę kolejnych należności przewidzianych harmonogramem, jeżeli stwierdzi, że otrzymane przez beneficjenta środki są wykorzystywane niezgodnie z warunkami określonymi w umowie o udzielenie dotacji, o której mowa w art. 30 ust. 7.

4. Zwrot środków następuje na Rachunek klimatyczny.

Art. 36. (uchylony)

Rozdział 8

Realizacja projektów wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 37. 1. Projekt wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może być realizowany w ramach procedury krajowej realizacji projektu lub procedury międzynarodowej realizacji projektu, zwanych dalej „ścieżkami”.

2. Procedura krajowa realizacji projektu wspólnych wdrożeń, zwana dalej „ścieżką pierwszą”, obejmuje tryb postępowania dotyczący zatwierdzania tego projektu oraz sposób jego monitorowania, oceny i weryfikacji.

3. Procedura międzynarodowa realizacji projektu wspólnych wdrożeń, zwana dalej „ścieżką drugą”, obejmuje tryb postępowania dotyczący zatwierdzania tego projektu oraz sposób jego monitorowania, oceny i weryfikacji określony w decyzjach Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej stanowiącej spotkanie Stron Protokołu z Kioto i Komitetu Nadzorującego.

4. Podmiot realizujący projekt wspólnych wdrożeń składając wniosek o wydanie listu zatwierdzającego, o którym mowa w art. 40 ust. 6, dokonuje wyboru jednej ze ścieżek.

Art. 38. 1. Realizacja projektu wspólnych wdrożeń, niezależnie od wybranej ścieżki, wymaga uzyskania listu popierającego, a następnie listu zatwierdzającego, wydawanego przez ministra właściwego do spraw klimatu.

1a. (uchylony)

2. Minister właściwy do spraw klimatu wydaje list popierający i list zatwierdzający, w drodze decyzji, każdy po uzyskaniu opinii Krajowego ośrodka, jeżeli projekt spełnia warunki określone w art. 39.

2a. (uchylony)

2b. Minister właściwy do spraw klimatu odmawia, w drodze decyzji, wydania listu popierającego i listu zatwierdzającego, jeżeli w okresie rozliczeniowym, w którym został złożony wniosek o wydanie listu, Rzeczypospolitej Polskiej nie zostały przyznane i przekazane jednostki przyznanej emisji.

3. Krajowy ośrodek wydaje opinię, w drodze postanowienia, w terminie:

- 1) 30 dni od dnia doręczenia wniosku w przypadku listu popierającego;
- 2) 45 dni od dnia doręczenia wniosku w przypadku listu zatwierdzającego.

4. Minister właściwy do spraw klimatu wydaje list popierający oraz list zatwierdzający albo odmawia ich wydania, w terminie 30 dni od dnia otrzymania opinii Krajowego ośrodka.

5. Minister właściwy do spraw klimatu przed wydaniem listu zatwierdzającego informuje Komisję Europejską o zamiarze jego wydania, a także przekazuje raport, o którym mowa w art. 40 ust. 5 pkt 2.

6. Kopię listu popierającego lub listu zatwierdzającego albo kopie decyzji odmawiających ich wydania minister właściwy do spraw klimatu przekazuje Krajowemu ośrodkowi w terminie 14 dni od dnia ich wydania.

7. List popierający wygasa po upływie jednego roku od dnia doręczenia zgłaszającemu projekt wspólnych wdrożeń, jeżeli w tym czasie zgłaszający projekt nie złoży wniosku o wydanie listu zatwierdzającego.

8. Wygaśnięcie listu popierającego stwierdza minister właściwy do spraw klimatu w drodze decyzji administracyjnej.

9. Kopię decyzji stwierdzającej wygaśnięcie listu popierającego minister właściwy do spraw klimatu przekazuje Krajowemu ośrodkowi w terminie 14 dni od dnia jej wydania.

Art. 39. 1. List popierający może być wydany, jeżeli projekt wspólnych wdrożeń spełnia następujące warunki:

- 1) nie dotyczy zrealizowanych i zakończonych inwestycji;
- 2) należy do rodzajów przedsięwzięć, które mogą być realizowane jako projekty wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 3;
- 3) nie wpływa na obniżenie emisji gazów cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji z instalacji uczestniczącej w systemie handlu uprawnieniami do emisji;
- 4) nie stanowi wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej lub krajowego.

2. List zatwierdzający może być wydany, jeżeli projekt wspólnych wdrożeń posiada ważny list popierający i spełnia następujące warunki:

- 1) powstała w wyniku jego realizacji redukcja lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych albo pochłonięcie emisji dwutlenku węgla (CO₂) są dodatkowymi w stosunku do tych, które powstałyby bez jego realizacji;
- 2) jego realizacja nie powoduje pogorszenia jakości środowiska;
- 3) jego realizacja zapewnia ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko;
- 4) zapewnia wykorzystanie rozwiązań odpowiadających kryteriom najlepszych dostępnych technik;
- 5) spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3;
- 6) spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 – w przypadku obiektów hydroenergetycznych o mocy powyżej 20 MW.

3. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje przedsięwzięć, które mogą być realizowane jako projekty wspólnych wdrożeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kierując się wymaganiami w zakresie ochrony klimatu oraz biorąc pod uwagę krajową sytuację w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz wynikające z tego tytułu potrzeby i kierunki działań.

4. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, jakie powinny spełniać projekty wspólnych wdrożeń oraz projekty mechanizmu czystego rozwoju, dotyczące obiektów hydroenergetycznych o mocy powyżej 20 MW w trakcie ich realizacji, a także kryteria ich oceny oraz formularz sprawozdania potwierdzającego spełnienie tych wymogów, kierując się potrzebą zapewnienia odpowiedniej jakości osiąganych przez te projekty efektów środowiskowych oraz harmonizacji ich oceny.

Art. 40. 1. List popierający oraz list zatwierdzający wydawane są na wniosek zgłaszającego projekt wspólnych wdrożeń.

2. Wniosek składa się w formie pisemnej i elektronicznej, w języku polskim i angielskim, do ministra właściwego do spraw klimatu.

3. Minister właściwy do spraw klimatu niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni, przekazuje wniosek Krajowemu ośrodkowi do zaopiniowania.

4. Wniosek o wydanie listu popierającego powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) oszacowanie przewidywanej wielkości redukcji lub uniknięcia emisji gazów cieplarnianych albo pochłaniania emisji dwutlenku węgla (CO₂);
- 4) wskazanie przewidywanego okresu, w jakim na skutek wdrożenia projektu będą powstawały jednostki redukcji emisji;
- 5) opis projektu i stosowanej technologii;
- 6) opis sposobu i źródeł finansowania projektu;
- 7) informację:
 - a) o przewidywanych efektach ekologicznych i społecznych, które powstaną w wyniku realizacji projektu,
 - b) na jakim etapie realizacji znajduje się projekt w dniu składania wniosku,
 - c) o planowanej ścieżce.

5. Do wniosku o wydanie listu popierającego należy dołączyć:

- 1) oświadczenie zgłaszającego, że projekt nie będzie wpływał na obniżenie emisji gazów cieplarnianych z instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- 2) raport akredytowanej niezależnej jednostki lub jednostki uprawnionej potwierdzający, że projekt nie będzie wpływał na obniżenie emisji gazów

cieplarnianych objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji z instalacji uczestniczącej w systemie handlu uprawnieniami do emisji.

6. Wniosek o wydanie listu zatwierdzającego powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) oznaczenie nabywcy jednostek redukcji emisji;
- 4) informację o wybranej ścieżce.

7. Do wniosku o wydanie listu zatwierdzającego należy dołączyć:

- 1) dokumentację projektową obejmującą:
 - a) opis projektu i stosowanej technologii,
 - b) opis sposobu i źródeł finansowania projektu,
 - c) opis poziomu bazowego projektu i sposobu jego wyznaczania,
 - d) oszacowanie wielkości redukcji lub uniknięcia emisji gazów cieplarnianych lub pochłaniania dwutlenku węgla (CO₂) i opis stosowanej metodologii szacowania tych wielkości,
 - e) ocenę, czy powstała w wyniku realizacji projektu redukcja lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych albo pochłonięcie emisji dwutlenku węgla (CO₂) są dodatkowymi w stosunku do tych, które powstałyby bez jego realizacji,
 - f) plan monitorowania projektu;
- 2) raport z oceny dokumentacji projektowej sporządzony przez:
 - a) akredytowaną niezależną jednostkę lub jednostkę uprawnioną, o której mowa w ust. 9, jeżeli wybrana została ścieżka pierwsza, albo
 - b) akredytowaną niezależną jednostkę, jeżeli wybrana została ścieżka druga;
- 3) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli projekt dotyczy przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub kartę informacyjną przedsięwzięcia, jeżeli projekt dotyczy przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 4) list zatwierdzający projekt wystawiony przez właściwy organ państwa uprawnionego, nabywającego jednostki redukcji emisji lub dokument

potwierdzający zamiar nabycia jednostek redukcji emisji wystawiony przez ten organ.

5) (uchylony)

8. W przypadku gdy podmiotem nabywającym jednostki redukcji emisji nie jest państwo uprawnione, do wniosku o wydanie listu zatwierdzającego należy dołączyć upoważnienie tego podmiotu do udziału w projektach wspólnych wdrożeń wydane przez właściwy organ tego państwa uprawnionego.

9. Jednostkę uprawnioną do weryfikacji raportów dotyczących osiągniętych efektów związanych z redukcją emisji gazów cieplarnianych w ramach projektów wspólnych wdrożeń oraz sporządzania raportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, akredytuje Polskie Centrum Akredytacji, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 5), w trybie przepisów tej ustawy.

10. Jednostka uprawniona, o której mowa w ust. 9, zapewnia przeprowadzenie weryfikacji i sporządzenie raportu, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, przez osobę, która posiada wykształcenie wyższe na poziomie studiów drugiego stopnia w zakresie: nauk przyrodniczych, nauk technicznych, nauk społecznych lub nauk ekonomicznych oraz spełnia przynajmniej jeden z następujących warunków:

- 1) posiada co najmniej czteroletnie doświadczenie zawodowe związane z wykonywaniem czynności w przynajmniej jednym z następujących zakresów:
 - a) nadzór lub kontrola procesów i urządzeń technologicznych z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska,
 - b) wdrażanie systemów ek zarządzania oraz weryfikacja danych i raportów dotyczących środowiska,
 - c) zarządzanie lub bilansowanie emisji, w tym monitorowanie, raportowanie i weryfikacja redukcji emisji gazów cieplarnianych,
 - d) ocena dokumentacji projektowej, w tym wyznaczanie poziomów bazowych i wartości wskaźników emisji oraz określanie redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- 2) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe związane ze stosowaniem:
 - a) procedury raportowania oraz kryteriów wyznaczania poziomów bazowych i wartości wskaźników emisji lub sektorowych poziomów bazowych określonych przepisami prawa z zakresu zarządzania emisjami gazów cieplarnianych lub

- b) metodyki dotyczącej szacowania, monitorowania i raportowania redukcji emisji gazów cieplarnianych, lub
- c) metodyki monitorowania, w tym techniki związane z pomiarem emisji i kalibracją przyrządów pomiarowych oraz określaniem redukcji emisji gazów cieplarnianych, lub
- d) metodyki badania i zarządzania danymi oraz systemów zapewniania i kontroli jakości.

11. Krajowy ośrodek prowadzi wykaz jednostek uprawnionych, o których mowa w ust. 9, i zamieszcza go na swojej stronie internetowej.

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o wydanie listu popierającego oraz szczegółowy zakres informacji, jakie powinny być w nim zawarte, kierując się potrzebą ujednolicenia procedury oceny projektów wspólnych wdrożeń oraz koniecznością uzyskania pełnego zakresu informacji pozwalających na dokonanie tej oceny.

2. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, dla projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki pierwszej szczegółowy zakres informacji, jakie powinny być zawarte w dokumentacji projektowej, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1, kierując się potrzebą zapewnienia zawarcia w tej dokumentacji kompletnych informacji określających projekt, niezbędnych do kompleksowej oceny tych projektów i uzyskanych w wyniku ich realizacji efektów.

3. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, kryteria wyznaczania poziomów bazowych, w tym wartości wskaźników emisji lub sektorowych poziomów bazowych oraz sposób monitorowania wielkości emisji, kierując się potrzebą harmonizacji i efektywności szacowania redukcji lub ograniczania emisji gazów cieplarnianych w wyniku realizacji projektów wspólnych wdrożeń.

Art. 42. 1. List zatwierdzający powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) nazwę projektu;
- 4) potwierdzenie, że projekt jest projektem wspólnych wdrożeń;

- 5) określenie maksymalnej liczby jednostek redukcji emisji, jakie mogą zostać przekazane nabywcy tych jednostek;
- 5a) (uchylony)
- 5b) (uchylony)
- 6) oznaczenie nabywcy jednostek redukcji emisji;
- 7) określenie ścieżki.
- 8) (uchylony)

2. W przypadku gdy wybrano ścieżkę drugą, list zatwierdzający zawiera dodatkowo zobowiązanie do uzyskania pozytywnej oceny raportu, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, przez Komitet Nadzorujący.

3. List zatwierdzający stanowi podstawę dla ministra właściwego do spraw klimatu do wydania i przekazania nabywcy powstałych w wyniku realizacji projektu i zweryfikowanych jednostek redukcji emisji.

4. (uchylony)

Art. 43. 1. W przypadku gdy wybrano ścieżkę drugą, raport, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, podlega ocenie przez Komitet Nadzorujący po wydaniu listu zatwierdzającego ten projekt.

2. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do przedłożenia Komitetowi Nadzorującemu raportu, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, za pośrednictwem akredytowanej niezależnej jednostki, która sporządziła ten raport.

3. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń przedkłada ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację o wyniku oceny Komitetu Nadzorującego w terminie 14 dni od dnia jej uzyskania.

4. Minister właściwy do spraw klimatu stwierdza wygaśnięcie listu zatwierdzającego, jeżeli Komitet Nadzorujący negatywnie oceni raport, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, realizującemu projekt wspólnych wdrożeń nie przysługuje roszczenie o naprawienie szkody. Nie może on także dokonać zmiany trybu realizacji projektu wspólnych wdrożeń na ścieżkę pierwszą i wystąpić ponownie o wydanie takiego listu w ramach tej ścieżki.

Art. 44. 1. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do wystąpienia z wnioskiem o zmianę listu zatwierdzającego w przypadku zmiany:

- 1) nazwy lub firmy realizującego projekt;
- 2) lokalizacji projektu lub dodania nowych lokalizacji projektu;

- 3) przepisów dotyczących sposobu monitorowania wielkości emisji zredukowanej lub emisji unikniętej;
- 4) sposobu realizacji projektu skutkującego zwiększeniem liczby jednostek redukcji emisji powstałych w wyniku realizacji projektu;
- 5) ścieżki.

2. Minister właściwy do spraw klimatu wydaje decyzję w sprawie zmiany listu zatwierdzającego.

2a. Minister właściwy do spraw klimatu wydaje decyzję w sprawie zmiany listu zatwierdzającego po uzyskaniu opinii Krajowego ośrodka, jeżeli podstawą zmiany jest ust. 1 pkt 3 lub 4.

3. Przepis art. 38 ust. 3 oraz przepisy art. 40 ust. 6–8 stosuje się odpowiednio.

Art. 45. 1. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do monitorowania tego projektu.

2. Monitorowanie projektu wspólnych wdrożeń odbywa się zgodnie z planem monitorowania projektu określonym w dokumentacji projektowej, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1.

3. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń, na podstawie danych uzyskanych z jego monitorowania, opracowuje sprawozdanie z monitorowania określające uzyskaną w okresie sprawozdawczym redukcję lub uniknięcie emisji gazów cieplarnianych albo pochłonięcie emisji dwutlenku węgla (CO₂) oraz liczbę jednostek redukcji emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń.

4. Okres sprawozdawczy nie może być dłuższy niż rok.

5. Liczba jednostek redukcji emisji, o której mowa w ust. 3, powstałych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń podlega weryfikacji przez:

- 1) akredytowaną niezależną jednostkę lub jednostkę uprawnioną, o której mowa w art. 40 ust. 9, jeżeli wybrana została ścieżka pierwsza, albo
- 2) akredytowaną niezależną jednostkę, jeżeli wybrana została ścieżka druga.

6. Z weryfikacji, o której mowa w ust. 5, sporządza się raport.

7. Raport z weryfikacji, o którym mowa w ust. 6, określa liczbę jednostek redukcji emisji uzyskanych w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń w danym okresie sprawozdawczym, z podziałem na lata kalendarzowe.

8. Raport z weryfikacji, o którym mowa w ust. 6, jest przedkładany przez realizującego projekt wspólnych wdrożeń Krajowemu ośrodkowi w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego, o którym mowa w ust. 3,

za który został sporządzony ten raport, jednak nie później niż w dniu złożenia wniosku, o którym mowa w art. 50 ust. 2.

Art. 46. 1. W przypadku gdy wybrano ścieżkę drugą, raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, podlega ocenie przez Komitet Nadzorujący.

2. Realizujący projekt wspólnych wdrożeń jest obowiązany do przedłożenia Komitetowi Nadzorującemu raportu z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, za pośrednictwem akredytowanej niezależnej jednostki, która sporządziła ten raport.

3. Jeżeli raport z weryfikacji zostanie negatywnie oceniony przez Komitet Nadzorujący, realizujący projekt wspólnych wdrożeń nie może ubiegać się o przekazanie jednostek redukcji emisji. W takim przypadku realizującemu projekt wspólnych wdrożeń nie przysługuje roszczenie o naprawienie szkody.

Art. 47. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, dla projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki pierwszej:

- 1) formę i układ sprawozdania z monitorowania, o którym mowa w art. 45 ust. 3, oraz zakres zawartych w nim informacji,
 - 2) formę i układ raportu z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, oraz zakres zawartych w nim informacji
- kierując się potrzebą zapewnienia jednolitości, spójności i wiarygodności informacji oraz danych o uzyskanych w wyniku realizacji tych projektów jednostkach redukcji emisji, pozwalających na ocenę prawidłowości wykonania projektów oraz ocenę osiągniętych efektów.

Art. 48. 1. Krajowy ośrodek prowadzi wykaz projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadających listy popierające lub listy zatwierdzające.

2. Krajowy ośrodek wprowadza do wykazu projekt wspólnych wdrożeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania kopii listu popierającego lub listu zatwierdzającego.

3. Krajowy ośrodek gromadzi dokumentację dotyczącą projektów wspólnych wdrożeń realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przechowuje ją przez okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji projektu.

Art. 49. 1. Minister właściwy do spraw klimatu zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o wydanych listach popierających i listach zatwierdzających projekty wspólnych wdrożeń oraz dokumentację projektową, o której mowa w art. 40 ust. 7 pkt 1.

2. W przypadku projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki pierwszej minister właściwy do spraw klimatu przekazuje informacje o zatwierdzonych projektach wspólnych wdrożeń sekretariatowi Konwencji Klimatycznej.

3. W przypadku projektów wspólnych wdrożeń realizowanych w ramach ścieżki drugiej akredytowana niezależna jednostka lub jednostka uprawniona, o której mowa w art. 40 ust. 9, zamieszcza na swojej stronie internetowej raport z oceny dokumentacji projektowej, o którym mowa w art. 40 ust. 7 pkt 2, oraz raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6.

Art. 50. 1. Jednostkami redukcji emisji można swobodnie rozporządzać.

2. Przekazanie nabywcy jednostek redukcji emisji na wskazany rachunek lub rachunki prowadzone w rejestrze państwa uprawnionego lub w Krajowym rejestrze odbywa się na wniosek realizującego projekt wspólnych wdrożeń.

2a. (uchylony)

3. Wniosek składa się w formie pisemnej i elektronicznej do ministra właściwego do spraw klimatu w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego, o którym mowa w art. 45 ust. 3, za który został sporządzony raport z weryfikacji.

4. Wniosek powinien zawierać:

- 1) wskazanie nabywcy lub nabywców jednostek redukcji emisji;
- 2) wskazanie okresu sprawozdawczego, którego dotyczy raport z weryfikacji i za który będą przekazywane jednostki redukcji emisji;
- 3) wskazanie liczby jednostek redukcji emisji, które mają zostać przekazane nabywcy zgodnie z liczbą określoną w raporcie z weryfikacji lub liście zatwierdzającym projekt; w przypadku różnicy wskazuje się wartość niższą;

3a) (uchylony)

- 4) wskazanie rachunku lub rachunków, na które mają zostać przekazane jednostki redukcji emisji.

5. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) umowę sprzedaży jednostek redukcji emisji lub inny dokument określający sposób rozporządzania tymi jednostkami lub ich przekazywania;
- 2) upoważnienie nabywcy do udziału w projektach wspólnych wdrożeń wystawione przez właściwy organ państwa uprawnionego, jeżeli nabywca nie jest państwem uprawnionym;
- 3) raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6.

6. W przypadku realizacji projektu wspólnych wdrożeń w ramach ścieżki drugiej raport z weryfikacji, o którym mowa w art. 45 ust. 6, powinien mieć pozytywną ocenę Komitetu Nadzorującego.

7. Minister właściwy do spraw klimatu wyraża zgodę na przekazanie jednostek redukcji emisji w drodze decyzji administracyjnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku.

8. Łączna liczba jednostek redukcji emisji, jaka może zostać przekazana nabywcy, nie może być większa od sumy jednostek redukcji emisji określonej w raportach z weryfikacji, o której mowa w art. 45 ust. 5, lub w liście zatwierdzającym projekt. W przypadku różnicy wybiera się wartość niższą.

9. Kopię ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw klimatu przekazuje Krajowemu ośrodkowi.

10. Krajowy ośrodek przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania kopii ostatecznej decyzji, jednostki redukcji emisji w liczbie określonej w decyzji na wskazany rachunek lub rachunki w krajowym rejestrze nabywcy.

Rozdział 9

Realizacja projektów wspólnych wdrożeń poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i projektów mechanizmu czystego rozwoju

Art. 51. 1. Udział w realizacji projektów wspólnych wdrożeń poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i projektów mechanizmu czystego rozwoju wymaga uzyskania zgody wydawanej w formie decyzji administracyjnej przez ministra właściwego do spraw klimatu.

2. Udzielenie zgody następuje na wniosek podmiotu zainteresowanego udziałem w projekcie.

3. Wniosek o udzielenie zgody składa się w formie pisemnej i elektronicznej, w języku polskim i angielskim, do ministra właściwego do spraw klimatu.

4. Wniosek o udzielenie zgody powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) oszacowanie przewidywanej wielkości redukcji lub uniknięcia emisji gazów cieplarnianych albo pochłaniania emisji dwutlenku węgla (CO₂);

- 4) wskazanie przewidywanego okresu, w jakim na skutek realizacji projektu będą powstawały jednostki redukcji emisji lub jednostki poświadczonej redukcji emisji;
- 5) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 5;
- 6) opis projektu i stosowanej technologii;
- 7) informację:
 - a) na jakim etapie realizacji znajduje się projekt w dniu składania wniosku,
 - b) o wybranej ścieżce w przypadku projektów wspólnych wdrożeń.

5. Projekty wspólnych wdrożeń oraz projekty mechanizmu czystego rozwoju dotyczące obiektów hydroenergetycznych o mocy powyżej 20 MW powinny dodatkowo spełniać warunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 39 ust. 4.

Art. 52. 1. Minister właściwy do spraw klimatu udziela zgody albo odmawia jej udzielenia, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Minister właściwy do spraw klimatu odmawia udzielenia zgody w formie decyzji administracyjnej, jeżeli wniosek nie odpowiada warunkom określonym w art. 51.

3. Kopię decyzji udzielającej zgody lub decyzji odmawiającej jej udzielenia minister właściwy do spraw klimatu przekazuje Krajowemu ośrodkowi w terminie 14 dni od dnia ich wydania.

Art. 53. Decyzja udzielająca zgody na udział w projekcie powinna zawierać:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę, oznaczenie siedziby i adres zgłaszającego projekt;
- 2) określenie lokalizacji projektu;
- 3) nazwę projektu, dla którego jest wydana;
- 4) upoważnienie do udziału w projekcie wspólnych wdrożeń lub projekcie mechanizmu czystego rozwoju.

Art. 54. Jednostkami redukcji emisji i jednostkami poświadczonej redukcji emisji uzyskanymi w wyniku realizacji projektów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej można swobodnie rozporządzać.

Rozdział 9a

**Rejestr przejściowy CBAM i rejestr CBAM oraz status upoważnionego
zgłaszającego CBAM**

Art. 54a. 1. Funkcję systemu zarządzania uprawnieniami i tożsamością użytkowników, o którym mowa w:

- 1) art. 28 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773,
 - 2) art. 13 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/3210
- zwanego dalej „systemem”, pełni Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC), o której mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131, 1423 i 1820), zwana dalej „PUESC”.

2. Zgłaszający albo upoważniony zgłaszający CBAM uzyskuje dostęp odpowiednio do rejestru przejściowego CBAM albo rejestru CBAM przez PUESC i dokonuje czynności w tych rejestrach po uwierzytelnieniu i autoryzacji uprawnień w PUESC przeprowadzonych zgodnie z:

- 1) art. 21 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773 – w przypadku rejestru przejściowego CBAM albo
- 2) art. 8 ust. 1 i 6 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/3210 – w przypadku rejestru CBAM.

3. Czynności, o których mowa w ust. 2, wymagają uprzedniej rejestracji na PUESC oraz przedstawienia organowi celnemu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1373), dokumentu potwierdzającego zakres uprawnień do korzystania z usług oferowanych na PUESC.

4. Adwokat, radca prawny i doradca podatkowy mogą sami uwierzytelnić odpis dokumentu, o którym mowa w ust. 3. Odpis takiego dokumentu może również uwierzytelnić osoba upoważniona przez przedsiębiorcę posiadającego pozwolenie na korzystanie ze statusu upoważnionego przedsiębiorcy lub pozwolenie na stosowanie uproszczeń w rozumieniu przepisów celnych, jeżeli uprawnienie takie wynika z treści przedstawionego organom celnym upoważnienia dla tej osoby. Organ celny może w przypadku wątpliwości zażądać okazania oryginału dokumentu, o którym mowa w ust. 3.

5. Współadministratorem danych osobowych wymaganych do uzyskania dostępu do rejestru przejściowego CBAM oraz rejestru CBAM, zgromadzonych

w ramach systemu, o którym mowa odpowiednio w art. 37 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773 albo art. 19 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/3210, jest Szef Krajowej Administracji Skarbowej.

Art. 54b. 1. Organem właściwym w sprawach przyznania, odmowy przyznania oraz cofnięcia statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM jest dyrektor izby administracji skarbowej wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Dyrektor izby administracji skarbowej wydaje decyzję w sprawie przyznania, odmowy przyznania oraz cofnięcia statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 oraz przepisach rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486.

3. Wniosek o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, o którym mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, oraz wniosek o cofnięcie tego statusu, o którym mowa w art. 17 ust. 8 lit. a tego rozporządzenia, składa się za pośrednictwem rejestru CBAM.

4. Do wniosku o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, o którym mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, dołącza się oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że informacje, o których mowa w art. 5 ust. 5 lit. a–c, e, f i h rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiającego mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, zawarte we wniosku o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia, są kompletne i zgodne z prawdą.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Do informacji, o której mowa w art. 5 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, dołącza się oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny

oświadczam, że informacje, o których mowa w art. 5 ust. 5 lit. a–c, e, f i h rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiającego mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂, zawarte w informacji, o której mowa w art. 5 ust. 7 tego rozporządzenia, są kompletne i zgodne z prawdą.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

6. W przypadku zobowiązania wnioskodawcy do przedłożenia gwarancji, o której mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, zamiast gwarancji bankowej, o której mowa w tym przepisie, wnioskodawca może przedłożyć gwarancję udzieloną przez gwaranta wpisanego do wykazu gwarantów, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne, o ile gwarancja ta jest płatna na pierwsze żądanie dyrektora izby administracji skarbowej.

7. Dyrektor izby administracji skarbowej przyjmuje, rejestruje w rejestrze CBAM, monitoruje i zwalnia gwarancję, o której mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956.

8. W celu ustalenia kwoty gwarancji, o której mowa w art. 17 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, dyrektor izby administracji skarbowej może zwrócić się do Krajowego ośrodka z wnioskiem o wskazanie zagregowanej wartości certyfikatów CBAM, które wnioskodawca musiałby przekazać do umorzenia w odniesieniu do przywozu towarów zgłoszonego we wniosku o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, o którym mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956.

9. Dyrektor izby administracji skarbowej może zwrócić się do Krajowego ośrodka z wnioskiem o wydanie opinii w zakresie:

- 1) przewidywanej wysokości zobowiązań wnioskodawcy, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. c rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486, z tytułu konieczności umarzania certyfikatów CBAM wynikającej z szacunkowej wielkości przywozu towarów na obszar celny Unii Europejskiej, zawartej we wniosku o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, o którym mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956;

2) spełniania warunków dotyczących deklaracji CBAM i zarządzania certyfikatami CBAM, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. d rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486.

10. Krajowy ośrodek wskazuje zagregowaną wartość certyfikatów CBAM, o której mowa w ust. 8, lub wydaje opinie, o których mowa w ust. 9, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosków, o których mowa odpowiednio w ust. 8 albo 9.

11. W przypadku niewydania opinii, o których mowa w ust. 9, w terminie określonym w ust. 10, przyjmuje się, że Krajowy ośrodek nie zgłasza zastrzeżeń odpowiednio do przewidywanej wysokości zobowiązań wnioskodawcy, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. c rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486, zawartej we wniosku o przyznanie statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, o którym mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, albo do spełniania warunków dotyczących deklaracji CBAM i zarządzania certyfikatami CBAM, o których mowa w art. 10 ust. 1 lit. d rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486.

12. W przypadku przeprowadzenia przez dyrektora izby administracji skarbowej ponownej oceny kwoty gwarancji, o której mowa w art. 14 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2025/486, albo ponownej oceny, o której mowa w art. 18 ust. 1 tego rozporządzenia, przepisy ust. 6–11 stosuje się odpowiednio.

13. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wyznaczy, w drodze rozporządzenia, dyrektora izby administracji skarbowej właściwego w sprawach przyznania, odmowy przyznania oraz cofnięcia statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM, mając na względzie przygotowanie techniczne i organizacyjne izby administracji skarbowej obsługującej tego dyrektora.

14. Do postępowań w sprawach przyznania, odmowy przyznania oraz cofnięcia statusu upoważnionego zgłaszającego CBAM stosuje się odpowiednio przepisy art. 12, art. 130, art. 141–143 oraz działu IV rozdziału 11, z wyłączeniem art. 200, oraz rozdziałów 21–23 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.⁷⁾), a do postępowań odwoławczych w tych sprawach stosuje się odpowiednio także przepisy art. 140 § 1, art. 162 § 1–3, art. 163 § 2, art. 168, art. 169, art. 208, art. 210 § 1 pkt 1–6 i 8 i § 2 oraz działu IV rozdziałów 5, 6, 9 i 15 tej ustawy.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 497, 621, 622, 769, 820, 1203, 1235, 1414, 1417, 1669 i 1804.

Art. 54c. W sprawach dotyczących mechanizmu CBAM lub realizacji obowiązków z niego wynikających nie stosuje się przepisów art. 34 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826).

Rozdział 9b

Mechanizm CBAM w okresie przejściowym

Art. 54d. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, składa się za pośrednictwem rejestru przejściowego CBAM.

2. Krajowy ośrodek w rejestrze przejściowym CBAM w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773:

- 1) uwzględnia wniosek albo
- 2) odmawia uwzględnienia wniosku i informuje zgłaszającego o przyczynach odmowy, w szczególności w przypadku braku uzasadnienia wniosku albo złożenia go po upływie roku od dnia zakończenia danego okresu sprawozdawczego.

3. Na czynność, o której mowa w ust. 2 pkt 2, przysługuje skarga do sądu administracyjnego na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769 i 1427).

Art. 54e. 1. Krajowy ośrodek, po otrzymaniu przekazanego przez Komisję Europejską wykazu lub orientacyjnej oceny, o których mowa odpowiednio w art. 12 ust. 1 lub 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, dokonuje analizy tego wykazu lub tej orientacyjnej oceny. W przypadku gdy Krajowy ośrodek uzna, że sprawozdanie CBAM nie zostało złożone albo złożone sprawozdanie CBAM jest niekompletne lub nieprawidłowe w rozumieniu odpowiednio art. 13 ust. 1 lub 2 tego rozporządzenia, wszczyna on procedurę korekty, o której mowa w art. 14 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, zwaną dalej „procedurą korekty”, i wzywa zgłaszającego do złożenia sprawozdania CBAM albo poprawionego sprawozdania CBAM w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wezwania.

2. Wezwanie, o którym mowa w ust. 1, Krajowy ośrodek doręcza:

- 1) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej – w przypadku zgłaszającego objętego wykazem, o którym mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, który nie uzyskał dostępu do rejestru przejściowego CBAM;
- 2) za pośrednictwem rejestru przejściowego CBAM – w przypadku zgłaszającego objętego wykazem lub orientacyjną oceną, o których mowa odpowiednio w art. 12 ust. 1 lub 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, który uzyskał dostęp do rejestru przejściowego CBAM.

3. W przypadku gdy mimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie złożono sprawozdania CBAM albo złożone sprawozdanie CBAM jest nadal niekompletne lub nieprawidłowe w rozumieniu odpowiednio art. 13 ust. 1 lub 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, Krajowy ośrodek ponownie wzywa zgłaszającego, w sposób określony w ust. 2, do złożenia sprawozdania CBAM albo poprawionego sprawozdania CBAM w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia doręczenia ponownego wezwania, chyba że zgłaszający złożył wyjaśnienia wykazujące, że sprawozdanie CBAM nie może zostać złożone albo poprawione.

4. Zakończenie procedury korekty w odniesieniu do danego sprawozdania CBAM następuje:

- 1) w przypadku złożenia kompletnego i prawidłowego sprawozdania CBAM albo wyjaśnień, o których mowa w ust. 3, albo
- 2) po upływie 9 miesięcy od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w ust. 1 – w przypadku, w którym sprawozdanie CBAM nadal jest niekompletne lub nieprawidłowe w rozumieniu odpowiednio art. 13 ust. 1 lub 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773 albo nie zostało złożone, a zgłaszający nie złożył wystarczających wyjaśnień, o których mowa w ust. 3.

5. Krajowy ośrodek informuje zgłaszającego, w sposób określony w ust. 2, o zakończeniu procedury korekty w odniesieniu do danego sprawozdania CBAM.

Art. 54f. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 54e ust. 4 pkt 2, Krajowy ośrodek przekazuje Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska informację o zakończeniu procedury korekty w terminie 30 dni od dnia jej zakończenia.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera dane niezbędne do zidentyfikowania zgłaszającego i stwierdzenia naruszenia przez niego obowiązku przedłożenia kompletnego i prawidłowego sprawozdania CBAM, w szczególności wskazanie:

- 1) imienia i nazwiska albo nazwy zgłaszającego, adresu jego miejsca zamieszkania albo siedziby oraz jego numeru identyfikacyjnego EORI;
- 2) okresu objętego sprawozdaniem CBAM, którego dotyczyła procedura korekty;
- 3) czy zgłaszający nie złożył sprawozdania CBAM albo czy sprawozdanie CBAM uznano za niekompletne lub nieprawidłowe w rozumieniu odpowiednio art. 13 ust. 1 lub 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773;
- 4) czy zgłaszający złożył wyjaśnienia, o których mowa w art. 54e ust. 3, a w przypadku ich złożenia – przyczyn uznania ich za niewystarczające;
- 5) liczby ton niezgłoszonych emisji wbudowanych.

3. Liczbę ton niezgłoszonych emisji wbudowanych określa się na podstawie wartości domyślnych udostępnionych i opublikowanych przez Komisję Europejską na okres przejściowy i informacji, o których mowa w art. 33 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956, z uwzględnieniem zmiany tych wartości wynikającej z przeprowadzonej procedury korekty, w tym ze złożonych przez zgłaszającego wyjaśnień, o których mowa w art. 54e ust. 3.

Art. 54g. 1. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wymierza zgłaszającemu, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną w przypadkach wskazanych w art. 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773.

2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska stwierdza wystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, na podstawie informacji przekazanej przez Krajowy ośrodek zgodnie z art. 54f ust. 1, chyba że zgłaszający w toku postępowania wykaże nowe okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności okoliczności, o których mowa w ust. 5.

3. Administracyjna kara pieniężna stanowi iloczyn liczby ton niezgłoszonych emisji wbudowanych obliczonej zgodnie z art. 54f ust. 3 i stawki administracyjnej kary pieniężnej.

4. Stawka administracyjnej kary pieniężnej stanowi równowartość od 10 euro do 50 euro za tonę niezgłoszonych emisji wbudowanych.

5. W przypadku gdy zgłaszający wykaże, że podjął niezbędne działania, o których mowa w art. 16 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773, w celu dopełnienia obowiązku określonego w art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia lub skorygowania niekompletnego lub nieprawidłowego sprawozdania CBAM w rozumieniu odpowiednio art. 13 ust. 1 lub 2 tego

rozporządzenia, właściwy organ umarza postępowanie w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.

6. Przy ustalaniu wysokości stawki administracyjnej kary pieniężnej bierze się pod uwagę okoliczności, o których mowa w art. 16 ust. 3 i 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1773.

7. Przy ustalaniu liczby ton niezgłoszonych emisji wbudowanych, obliczonej zgodnie z art. 54f ust. 3, bierze się pod uwagę nowe okoliczności przedstawione przez zgłaszającego w toku postępowania.

8. Wysokość stawki administracyjnej kary pieniężnej ustala się z uwzględnieniem średniego kursu euro w przeliczeniu na złote ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, w którym powstał obowiązek złożenia danego sprawozdania CBAM.

9. Stawka administracyjnej kary pieniężnej podlega corocznej waloryzacji o średnioroczny zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) ogółem w poprzednim roku dla obszaru Unii Europejskiej ustalany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/792 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych oraz wskaźnika cen nieruchomości mieszkalnych i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2494/95 (Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 11, z późn. zm.⁸⁾).

10. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

11. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska albo Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazuje każdorazowo Krajowemu ośrodkowi oraz dyrektorowi izby administracji skarbowej wyznaczonemu w przepisach wydanych na podstawie art. 54b ust. 13 kopię ostatecznej decyzji w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1.

Art. 54h. 1. Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 54g ust. 1, wnosi się na wyodrębniony rachunek bankowy Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o jej wymierzeniu stała się ostateczna. Wpływy z administracyjnych kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 2024/3159 z 20.12.2024.

2. Administracyjna kara pieniężna, o której mowa w art. 54g ust. 1, podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Do administracyjnych kar pieniężnych, o których mowa w art. 54g ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Rozdział 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 55. (pominięty)

Art. 56. (pominięty)

Rozdział 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 57. 1. Listy zatwierdzające projekty wspólnych wdrożeń wydane przed dniem wejścia w życie ustawy stają się listami zatwierdzającymi w rozumieniu ustawy.

2. Listy popierające projekty wspólnych wdrożeń wydane przed dniem wejścia w życie ustawy stają się listami popierającymi w rozumieniu ustawy.

3. Podmioty, które otrzymały listy popierające przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą wystąpić o wydanie listu zatwierdzającego w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

4. W przypadku niezłożenia wniosku o wydanie listu zatwierdzającego w terminie, o którym mowa w ust. 3, list popierający otrzymany przed dniem wejścia w życie ustawy traci ważność.

5. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje jednostki przyznanej emisji w zamian za osiągniętą redukcję, uniknięcie emisji gazów cieplarnianych lub pochłonięcie dwutlenku węgla (CO₂), jeżeli wynika to z listu zatwierdzającego projekt wspólnych wdrożeń wydanego przed dniem wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 50 stosuje się odpowiednio.

6. W przypadku projektów wspólnych wdrożeń zatwierdzonych i zrealizowanych przed dniem wejścia w życie ustawy wniosek o przekazanie jednostek redukcji emisji lub jednostek przyznanej emisji składa się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepisy art. 50 stosuje się odpowiednio.

Art. 58. (uchylony)

Art. 59. Pierwszy raport, o którym mowa w art. 7 ust. 1, podmiot korzystający ze środowiska sporządza za rok 2010 i wprowadza do Krajowej bazy w terminie do końca lutego 2011 r.

Art. 59a. Pierwsze informacje, o których mowa w art. 7 ust. 8, Narodowy Fundusz, powiaty, gminy i dysponenti środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. poz. 1240, z późn. zm.⁹⁾), sporządzają za rok 2010 i przekazują do końca lutego 2011 r.

Art. 60. Pierwszej oceny informacji, o której mowa w art. 8 ust. 4, wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje w terminie do dnia 15 grudnia 2012 r. Ocenie tej podlegają informacje zawarte w raportach sporządzonych za rok 2010 i 2011.

Art. 60a. 1. Do opłaty za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o której mowa w art. 273 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾, należnej za okres do dnia 31 grudnia 2018 r. stosuje się przepisy art. 285–288 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. (uchylony)

Art. 61. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 286 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾ zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 286 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 56¹⁰⁾.

Art. 62. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia¹¹⁾, z wyjątkiem art. 56 pkt 7, 7a i 10a, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. poz. 146, 620, 835, 1020, 1578 i 1726 oraz z 2011 r. poz. 1183, 1386, 1429 i 1707.

¹⁰⁾ Art. 56 zawiera zmiany do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

¹¹⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 18 sierpnia 2009 r.

Załącznik nr 1 do ustawy
z dnia 17 lipca 2009 r.
o systemie zarządzania
emisjami gazów
cieplarnianych i innych
substancji

Wykaz gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
Gazy cieplarniane		
1	Dwutlenek węgla (Ditlenek węgla CO ₂)	124-38-9
2	Metan (CH ₄)	74-82-8
3	Podtlenek azotu (N ₂ O)	10024-97-2
4	Heksafluorek siarki (SF ₆)	2551-62-4
5	Trifluorek azotu (NF ₃)	7783-54-2
6	Fluorowęglowodory (HFCs)	
6.1	HFC-23 (CHF ₃)	75-46-7
6.2	HFC-32 (CH ₂ F ₂)	75-10-5
6.3	HFC-41 (CH ₃ F)	593-53-3
6.4	HFC-125 (C ₂ HF ₅)	354-33-6
6.5	HFC-134 (C ₂ H ₂ F ₄)	359-35-3
6.6	HFC-134a (C ₂ H ₂ F ₄)	811-97-2
6.7	HFC-143 (C ₂ H ₃ F ₃)	430-66-0
6.8	HFC-143a (C ₂ H ₃ F ₃)	420-46-2
6.9	HFC-152 (C ₂ H ₄ F ₂)	624-72-6
6.10	HFC-152a (C ₂ H ₄ F ₂)	75-37-6
6.11	HFC-161 (C ₂ H ₃ F)	353-36-6
6.12	HFC-227ea (C ₃ HF ₇)	431-89-0
6.13	HFC-236cb (C ₃ H ₂ F ₆)	677-56-5
6.14	HFC-236ea (C ₃ H ₂ F ₆)	431-63-0
6.15	HFC-236fa (C ₃ H ₂ F ₆)	690-39-1
6.16	HFC-245fa (C ₃ H ₃ F ₅)	460-73-1
6.17	HFC-245ca (C ₃ H ₃ F ₅)	679-86-7
6.18	HFC-365mfc (C ₄ H ₅ F ₅)	406-58-6
6.19	HFC-43-10mee (C ₅ H ₂ F ₁₀)	138495-42-8
6.20	Pozostałe fluorowęglowodory (HFCs)	
7	Perfluorowęglowodory (PFCs)	
7.1	PFC-14, Perfluorometan, (CF ₄)	75-73-0
7.2	PFC-116, Perfluoroetan, (C ₂ F ₆)	76-16-4
7.3	PFC-218, Perfluoropropan, (C ₃ F ₈)	76-19-7
7.4	PFC-318, Perfluorocyklobutan, (c-C ₄ F ₈)	115-25-3
7.5	Perfluorocyklopropan, (c- C ₃ F ₆)	931-91-9

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
7.6	PFC-3-1-10, Perfluorobutan, (C ₄ F ₁₀)	355-25-9
7.7	PFC-4-1-12, Perfluoropentan, (C ₅ F ₁₂)	678-26-2
7.8	PFC-5-1-14, Perfluorohexan, (C ₆ F ₁₄)	355-42-0
7.9	PFC-9-1-18, Perfluorodekalina (C ₁₀ F ₁₈)	306-94-5
7.10	Pozostałe perfluorowęglowodory (PFCs)	
Inne substancje		
8	Akrylonitryl	107-13-1
9	Aldryna	309-00-2
10	Amoniak (NH ₃)	7664-41-7
11	Antracen	120-12-7
12	Arsen i jego związki (jako As) ²⁾	
13	Azbest	1332-21-4
14	Benzen	71-43-2
15	Benzo(a)piren	50-32-8
16	Bizmut i jego związki (jako Bi) ²⁾	
17	Cer i jego związki (jako Ce) ²⁾	
18	Chlor i jego związki nieorganiczne (jako HCl)	
19	Chlordan	57-74-9
20	Chlordekon	143-50-0
21	Chlorek winylu	75-01-4
22	Chlorofluorowęglowodory (CFCs) ³⁾	
23	Chrom i jego związki (jako Cr) ²⁾	
24	Cyjanowodór (HCN)	74-90-8
25	Cyna i jej związki (jako Sn) ²⁾	
26	Cynk i jego związki (jako Zn) ²⁾	
27	Dichlorodifenylotrichloroetan (DDT)	50-29-3
28	Dichlorometan (DCM)	75-09-2
29	Dieldryna	60-57-1
30	Disiarczek węgla	75-15-0
31	Di-(2-etyloheksylo)ftalan (DEHP)	117-81-7
32	Endryna	72-20-8
33	Fluor i jego związki nieorganiczne (jako HF)	
34	Halony ⁴⁾	
35	Heksabromobifenyl	36355-1-8
36	Heksachlorobenzen (HCB)	118-74-1
37	Heksachlorocykloheksan (HCH)	608-73-1
38	Heptachlor	76-44-8
39	Kadm i jego związki (jako Cd) ²⁾	
40	Kobalt i jego związki (jako Co) ²⁾	

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
41	Lindan	58-89-9
42	Mangan i jego związki (jako Mn) ²⁾	
43	Miedź i jej związki (jako Cu) ²⁾	
44	Mirex	2385-85-5
45	Molibden i jego związki (jako Mo) ²⁾	
46	Naftalen	91-20-3
47	Niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO) ⁵⁾	
48	Nikiel i jego związki (jako Ni) ²⁾	
49	Ołów i jego związki (jako Pb) ²⁾	
50	Pentachlorobenzen	608-93-5
51	Pentachlorofenol (PCP)	87-86-5
52	Pierwiastki metaliczne i ich związki ²⁾ z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
53	Pierwiastki niemetaliczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
54	Polichlorodibenzodoksyny i polichlorodibenzofurany [PCDD + PCDF, dioksyny + furany] (jako Teq) ⁶⁾	
55	Polichlorowane bifenylo (PCB)	1336-36-3
56	Pył całkowity	
57	Pył PM10	
58	Pył PM2,5	
59	Rtęć i jej związki (jako Hg) ²⁾	
60	Substancje organiczne ⁷⁾	
61	Tetrachloroetylen (PER)	127-18-4
62	Tetrachlorometan (TCM)	56-23-5
63	Tlenek etylenu	75-21-8
64	Tlenek węgla (CO)	630-08-0
65	Tlenki azotu (NO _x /NO ₂)	
66	Tlenki siarki (SO _x /SO ₂)	
67	Toksafen	8001-35-2
68	Trichlorobenzeny [wszystkie izomery] (TCB)	12002-48-1
69	Trichloroetylen	79-01-6
70	Trichlorometan	67-66-3
71	Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) zgłaszane jako suma benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu	
72	Wodorochlorofluorowęglowodory (HCFCs) ⁸⁾	
73	Związki nieorganiczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	
74	Związki organiczne z wyjątkiem wymienionych w innych pozycjach	

Lp.	Substancje	Nr CAS ¹⁾
1	2	3
75	1,1,1-trichloroetan	71-55-6
76	1,1,2,2-tetrachloroetan	79-34-5
77	1,2-dichloroetan (EDC)	107-06-2

Objaśnienia:

- 1) Oznaczenie numeryczne substancji według Chemical Abstracts Service.
- 2) Wszystkie metale jako masa całkowita tego pierwiastka we wszystkich formach chemicznych obecnych w emisji.
- 3) Masa całkowita substancji, w tym ich izomerów, wymienionych w grupach I i II załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. UE L 286 z 31.10.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009”.
- 4) Masa całkowita substancji, w tym ich izomerów, wymienionych w grupach III i VI załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.
- 5) NMLZO – niemetanowe lotne związki organiczne – związki organiczne, z wyjątkiem metanu, oraz frakcja kreozotu, mające w temperaturze 293,15 K prężność par nie mniejszą niż 0,01 kPa, względnie posiadające analogiczną lotność w szczególnych warunkach użytkowania; z wyjątkiem wymienionych w pozycjach 6–8, 14, 21, 22, 28, 34, 61–63, 68–70, 72, 75–77.
- 6) Wyrażone jako I-TEQ.
- 7) Substancje organiczne w postaci gazów i par, w tym lotne związki organiczne, w przeliczeniu na całkowity węgiel organiczny oznaczany metodą ciągłej detekcji płomieniowo-jonizacyjnej; dotyczy instalacji spalania i współspalania odpadów oraz instalacji, w których stosowane są rozpuszczalniki organiczne, objętych standardami emisyjnymi.
- 8) Masa całkowita substancji, w tym ich izomerów, wymienionych w grupie VIII załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

Załącznik nr 2 do ustawy
z dnia 17 lipca 2009 r. o
systemie zarządzania
emisjami gazów
cieplarnianych i innych
substancji

METODY PRZYGOTOWYWANIA I AKTUALIZACJI INWENTARYZACJI EMISJI
I PROGNOZY EMISJI, RAPORTU METODYCZNEGO IIR ORAZ SKORYGOWANYCH
INWENTARYZACJI EMISJI

W przypadku substancji, dla których w przepisach prawa Unii Europejskiej zostały określone krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji, przygotowuje się inwentaryzacje emisji, w stosownych przypadkach, skorygowane inwentaryzacje emisji, w tym inwentaryzacje emisji w układzie przestrzennym i inwentaryzacje dużych źródeł punktowych, prognozy emisji, oraz raporty metodyczne IIR, zgodnie z metodą przyjętą przez strony Konwencji LRTAP (wytyczne EMEP dotyczące sprawozdawczości), w oparciu o przewodnik EMEP/EEA dotyczący bilansów zanieczyszczeń powietrza (przewodnik EMEP/EEA), o którym mowa w tej konwencji.

Ponadto dodatkowe informacje, w szczególności dane dotyczące aktywności, niezbędne do oceny inwentaryzacji emisji i prognoz emisji, przygotowuje się zgodnie z tymi samymi wytycznymi.

Wykorzystanie wytycznych EMEP dotyczących sprawozdawczości pozostaje bez uszczerbku dla dodatkowych warunków określonych w niniejszym załączniku oraz dla wymogów dotyczących nomenklatury sprawozdawczej, szeregów czasowych oraz terminów przekazywania informacji.

W przypadku operacji lotniczych inwentaryzacja emisji, prognoza emisji lub raport metodyczny IIR są opracowywane na podstawie cyklu lądowania i startu rozumianego jako cykl obejmujący kołowanie przy starcie i lądowaniu, start, wznoszenie się, podchodzenie do lądowania, lądowanie i wszelkie inne czynności statku powietrznego odbywające się poniżej wysokości 3000 stóp.

W przypadku międzynarodowej żeglugi morskiej inwentaryzacja emisji, prognoza emisji lub raport metodyczny IIR są opracowywane na podstawie kursów – na morzu i w wodach przybrzeżnych – statków wodnych, z wyjątkiem statków rybackich, pływających pod wszystkimi banderami, wypływających z terytorium jednego państwa i wpływających na terytorium innego państwa.

CZĘŚĆ 1

Roczne inwentaryzacje emisji

1. Inwentaryzacje emisji muszą być przejrzyste, spójne, porównywalne, kompletne i dokładne.

2. Emisje z określonych kluczowych kategorii obliczane są zgodnie z metodami określonymi w przewodniku EMEP/EEA, z wykorzystaniem metody „Tier 2” lub wyższej (bardziej szczegółowej).

Można korzystać z innych metod opartych na dowodach naukowych i kompatybilnych metod ustanawiania inwentaryzacji emisji, jeżeli metody te pozwalają na dokładniejsze szacunki niż standardowe metody określone w przewodniku EMEP/EEA.

3. W przypadku emisji pochodzących z transportu oblicza się ją i przedstawia spójnie z krajowymi bilansami energetycznymi przekazanymi do Eurostatu.

4. Emisje pochodzące z transportu drogowego oblicza się i przedstawia na podstawie paliw zbytych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto emisje pochodzące z transportu drogowego mogą być przedstawione na podstawie ilości zużytych paliw lub kilometrów przejechanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Informacje o rocznych emisjach przedstawia się w obowiązujących jednostkach określonych we wzorze sprawozdawczym nomenklatury dla sprawozdawczości (NFR) Konwencji LRTAP.

6. Inwentaryzacja emisji zawiera informacje określone w tabeli nr 1, które są przekazywane w terminach wskazanych w tej tabeli.

Tabela nr 1

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Terminy przekazywania informacji
Całkowite krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ^{1), 2)}	– SO ₂ , NO _x , NMLZO, NH ₃ , CO – metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) ³⁾ – TZO ⁴⁾ (ogółem WWA ⁵⁾ benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dioksyny/furany, PCB ⁶⁾ , HCB ⁷⁾)	Raz w roku, z uwzględnieniem danych od 1990 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X – 2)	15 lutego. Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia 15 lutego.
Całkowite krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ²⁾	– PM _{2,5} , PM ₁₀ ⁸⁾ – sadza, jeżeli dane są dostępne	Raz w roku, z uwzględnieniem danych od 2000 r. do roku sprawozdawczego minus 2 (X – 2)	15 lutego. Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia 15 lutego.

Objaśnienia:

- 1) Nomenklatura dla sprawozdawczości (NFR) określona przez Konwencję LRTAP.
- 2) Informacje o emisjach ze źródeł naturalnych są sprawozdawane zgodnie z metodami w zakresie Konwencji LRTAP oraz z przewodnikiem EMEP/EEA dotyczącym bilansu emisji zanieczyszczeń powietrza. Nie są włączane do krajowych wartości całkowitych i są zgłaszane oddzielnie.
- 3) Cd (kadm), Hg (rtęć), Pb (ołów).
- 4) TZO (trwałe zanieczyszczenia organiczne).
- 5) WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne).
- 6) PCB (polichlorowane bifenylo).
- 7) HCB (heksachlorobenzen).
- 8) Przez PM₁₀ rozumie się cząstki o średnicy aerodynamicznej wynoszącej co najwyżej 10 mikrometrów (µm).

7. Inwentaryzacja emisji może także zawierać informacje określone w tabeli nr 2, które są przekazywane w terminie wskazanym w tej tabeli.

Tabela nr 2

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Termin przekazywania informacji
Całkowite krajowe emisje z podziałem na kategorie źródeł według NFR ¹⁾	– metale ciężkie (As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn oraz ich związki) ²⁾ – TSP ³⁾	Raz w roku, począwszy od 1990 r. (2000 r. dla TSP) do roku sprawozdawczego minus 2 (X – 2)	15 lutego

Objaśnienia:

- 1) Informacje o emisjach ze źródeł naturalnych są sprawozdawane zgodnie z metodami ustanowionymi w Konwencji LRTAP oraz z przewodnikiem EMEP/EEA dotyczącym bilansu emisji zanieczyszczeń powietrza. Nie są włączane do krajowych wartości całkowitych i są zgłaszane oddzielnie.
- 2) As (arsen), Cr (chrom), Cu (miedź), Ni (nikiel), Se (selen), Zn (cynk).
- 3) TSP (całkowity pył zawieszony).

CZĘŚĆ 2

Prognoza emisji

1. Prognoza emisji musi być przejrzysta, spójna, porównywalna, pełna i dokładna, a przekazywane informacje obejmują co najmniej:

- 1) przyjęte oraz planowane polityki i środki objęte prognozami;
- 2) w stosownych przypadkach, wyniki analizy wrażliwości wykonanej dla prognoz;
- 3) opis metod, modeli, podstawowych założeń i kluczowych parametrów wejściowych i wyjściowych.

2. Prognozy emisji muszą być szacowane i przyporządkowywane do odnośnych kategorii źródeł. Jeżeli nie jest to możliwe ze względu na brak wystarczająco szczegółowych danych, w raporcie metodycznym IIR zamieszcza się uzasadnienie bardziej zagregowanego poziomu sprawozdawczości. Prognoza zawiera zastosowane „środki” (środki przyjęte) i – w stosownych przypadkach – „dodatkowe środki” (środki planowane) dla każdego zanieczyszczenia zgodnie z wytycznymi ustanowionymi w przewodniku EMEP/EEA.

3. Prognoza emisji musi być zgodna z inwentaryzacją emisji za rok $x - 3$ i z prognozami zgłoszonymi na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylającego decyzję nr 280/2004/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 13, z późn. zm.¹²⁾).

4. Prognoza emisji zawiera informacje określone w tabeli nr 3, które są przekazywane w terminach wskazanych w tej tabeli.

Tabela nr 3

¹²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 155, Dz. Urz. UE L 262 z 29.09.2016, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 1 i 26.

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Terminy przekazywania informacji
Krajowe dane w postaci siatki dotyczące emisji z podziałem na kategorie źródeł (GNFR)	– SO ₂ , NO _x , NMLZO, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} – metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) – TZO (ogółem WWA, HCB, PCB, dioksyne/furany) – sadza, jeżeli dane są dostępne	Co 4 lata dla roku sprawozdawczego minus 2 (X – 2), począwszy od 2017 r.	1 maja. Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia 1 maja.
Duże źródła punktowe według kategorii źródeł (GNFR)	– SO ₂ , NO _x , NMLZO, CO, NH ₃ , PM ₁₀ , PM _{2,5} – metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) – TZO (ogółem WWA, HCB, PCB, dioksyne/furany) – sadza, jeżeli dane są dostępne	Co 4 lata dla roku sprawozdawczego minus 2 (X – 2), począwszy od 2017 r.	1 maja. Jeżeli informacje zawierały błędy, ponowne przekazanie informacji, wraz z wyjaśnieniem wprowadzonych zmian, następuje najpóźniej w ciągu 4 tygodni od dnia 1 maja.
Prognozowane emisje w podziale na kategorie źródeł według NFR	– SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMLZO, PM _{2,5} – sadza, jeżeli dane są dostępne	Co 2 lata, począwszy od 2017 r., w odniesieniu do lat, których dotyczą prognozy, czyli 2020 r., 2025 r., 2030 r. oraz, jeżeli dane są dostępne – 2040 r. i 2050 r.	15 marca

CZĘŚĆ 3

Raport metodyczny IIR

1. Raport metodyczny IIR jest przygotowywany zgodnie z wytycznymi EMEP dotyczącymi sprawozdawczości i przekazywany przy użyciu wzoru raportu metodycznego IIR, jaki określono w tych wytycznych. Raport ten zawiera w szczególności następujące informacje:

- 1) opis, odniesienia i źródła informacji dotyczące określonych metod, założeń, wskaźników emisji i danych dotyczących aktywności, jak również przesłanki ich wyboru;
- 2) opis krajowych kluczowych kategorii źródeł emisji;
- 3) informacje na temat niepewności, zapewniania jakości i weryfikacji;
- 4) opis uregulowań instytucjonalnych na potrzeby przygotowania bilansów;
- 5) rekalkulacje i planowane ulepszenia;
- 6) w stosownych przypadkach, informacje na temat wykorzystania elastycznego podejścia przewidzianego w art. 5 ust. 1–4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284;

- 6a) w przypadku wykorzystania elastycznego podejścia, o którym mowa w pkt 6, informacje wykazujące, że korzystanie z tego podejścia spełnia warunki określone w art. 5 ust. 1 i w załączniku IV część 4 lub w art. 5 ust. 2, 3 lub 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284;
- 7) w stosownych przypadkach, informacje na temat powodów odejścia od ścieżki redukcji emisji, o której mowa w art. 16b ust. 3 pkt 3, jak również środków służących zapewnieniu zbliżenia do tej ścieżki;
- 8) streszczenie.

2. Raport metodyczny IIR zawiera informacje określone w tabeli nr 4, które są przekazywane w terminie wskazanym w tej tabeli.

Tabela nr 4

Rodzaj informacji	Zanieczyszczenia	Szereg czasowy	Termin przekazywania informacji
Raport metodyczny IIR	– SO₂, NO_x, NMLZO, NH₃, CO, PM_{2,5}, PM₁₀ – metale ciężkie (Cd, Hg, Pb) i sadza – TZO (ogółem WWA, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno (1,2,3-cd)piren, dioksyny/furany, HCB, PCB, HCB) – metale ciężkie (As, Cr, Cu, Ni, Se i Zn oraz ich związki) i TSP, jeżeli dane są dostępne	Wszystkie lata (jak podano w części 1 ust. 6 i 7, części 2 ust. 4)	15 marca

CZĘŚĆ 4

Korekta inwentaryzacji emisji

1. W przypadku wnioskowania o skorygowanie inwentaryzacji emisji, przekazanej zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 3, składa się wniosek do Komisji Europejskiej, który zawiera, w szczególności, następującą dokumentację uzupełniającą:

- 1) dowody na to, że odnośne krajowe zobowiązanie lub zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji zostały przekroczone;
- 2) określenie, na ile skorygowanie inwentaryzacji emisji zmniejsza przekroczenie oraz przyczynia się do wypełnienia danego krajowego zobowiązania lub zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji;

- 3) oszacowanie, czy i kiedy można spodziewać się, że dane krajowe zobowiązanie lub zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji zostaną osiągnięte w oparciu o prognozy emisji bez korekty;
- 4) dowody na to, że korekta jest zgodna z co najmniej jedną z trzech następujących okoliczności:
- a) w przypadku nowych kategorii źródeł emisji – dowody, że:
 - nowe kategorie źródeł emisji zostały uznane w literaturze naukowej lub w przewodniku EMEP/EEA,
 - dana kategoria źródeł nie została ujęta w odpowiedniej wcześniejszej inwentaryzacji emisji w czasie, gdy ustalano dane krajowe zobowiązanie lub zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji,
 - emisje pochodzące z nowej kategorii źródeł przyczyniają się do tego, że Rzeczpospolita Polska nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji, co jest potwierdzone przez szczegółowy opis metody, dane i wskaźniki emisji wykorzystane, aby dojść do tego wniosku,
 - b) w przypadku znacząco różnych wskaźników emisji wykorzystanych do określenia emisji z określonych kategorii źródeł:
 - opis pierwotnych wskaźników emisji, w tym szczegółowy opis podstawy naukowej użytej do określenia tego wskaźnika emisji,
 - dowody na to, że pierwotne wskaźniki emisji były wykorzystywane do określania redukcji emisji substancji w czasie, gdy redukcje te zostały określone,
 - opis zaktualizowanych wskaźników emisji, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia danego wskaźnika emisji,
 - porównanie szacunków emisji dokonywanych w oparciu o pierwotne i zaktualizowane wskaźniki emisji wykazujące, że zmiana wskaźników emisji przyczynia się do tego, że Rzeczpospolita Polska nie jest w stanie wypełnić swoich zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji,
 - wyjaśnienie, czy zmiany wskaźników emisji są znaczące,
 - c) w przypadku znacząco różnych metod wykorzystanych do określenia emisji z określonych kategorii źródeł:

- opis pierwotnie wykorzystanej metody, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia tego wskaźnika emisji,
- dowody na to, że pierwotna metoda została wykorzystana do określania redukcji emisji substancji w czasie, gdy redukcje te zostały ustanowione,
- opis zaktualizowanej wykorzystanej metody, w tym szczegółowe informacje dotyczące podstawy naukowej użytej do określenia tej metody,
- porównanie szacunków emisji dokonywanych w oparciu o pierwotne i zaktualizowane metody wykazujące, że zmiana metody przyczynia się do tego, że Rzeczpospolita Polska nie jest w stanie wypełniać swoich zobowiązań w zakresie redukcji emisji substancji,
- wyjaśnienie, czy zmiany wskaźników emisji są znaczące.

2. W stosownych przypadkach można odnieść się do odpowiednich wcześniejszych korekt.

3. Te same informacje mogą posłużyć do uzasadnienia w odniesieniu do procedur dostosowawczych opartych na podobnych warunkach wstępnych dla różnych państw członkowskich Unii Europejskiej, pod warunkiem że państwo członkowskie Unii Europejskiej przedstawi wymaganą dokumentację uzupełniającą, o której mowa w ust. 1.

4. Skorygowana wartość emisji jest obliczana ponownie, aby zapewnić spójność, w możliwym zakresie, szeregów czasowych dla każdego roku, w odniesieniu do którego zastosowano korektę lub korekty.

Załącznik nr 3 do ustawy
z dnia 17 lipca 2009 r. o
systemie zarządzania
emisjami gazów
cieplarnianych i innych
substancji

KRAJOWE ZOBOWIĄZANIA W ZAKRESIE REDUKCJI EMISJI SUBSTANCJI

Nazwa substancji	Zobowiązania w zakresie redukcji emisji substancji w porównaniu z 2005 r. ^{1), 2)}	
	Każdy rok od 2020 r. do 2029 r.	Każdy rok od 2030 r.
dwutlenek siarki (SO ₂) ³⁾	59%	70%
tlenek azotu (NO _x) ⁴⁾	30%	39%
niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO) ⁵⁾	25%	26%
amoniak (NH ₃)	1%	17%
pył drobny (PM _{2,5}) ⁶⁾	16%	58%

Objaśnienia:

- 1) Zobowiązania w zakresie redukcji w przypadku transportu drogowego odnoszą się do emisji obliczonych na podstawie sprzedanych paliw, a rokiem odniesienia jest 2005 r.
- 2) Spełnianie zobowiązań w zakresie redukcji emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego ustala się na podstawie wykorzystanych paliw.
- 3) Przez dwutlenek siarki (SO₂) rozumie się wszystkie związki siarki wyrażone jako dwutlenek siarki (SO₂), w tym trójtlenek siarki (SO₃), kwas siarkowy (H₂SO₄) oraz zredukowane związki siarki, takie jak siarkowodór (H₂S), merkaptany i siarczki dimetylu.
- 4) Przez tlenki azotu (NO_x) rozumie się tlenek azotu (NO) i dwutlenek azotu (NO₂) wyrażone jako dwutlenek azotu.
- 5) Przez niemetanowe lotne związki organiczne (NMLZO) rozumie się wszystkie związki organiczne inne niż metan, które są zdolne do wytwarzania utleniaczy fotochemicznych w reakcji z tlenkami azotu w obecności światła słonecznego.
- 6) Przez pył drobny (PM_{2,5}) rozumie się cząstki o średnicy aerodynamicznej wynoszącej nie więcej niż 2,5 mikrometra (μm).